

Hieronymus in prologo suo inter agiographa ponit eam: quod si esset tunc esset liber iste de tertio ordine canonis veteris testamenti. Sed quod de nullo ordine est: ut diximus in prologo super ioseph: dicimus quod Hieronymus accipit hic diffusius agiographa: ut scilicet includat apocrypha que ab ecclesia recipiunt: quorum veritas manifesta est: sicut auctor ignorat: ut est Ecclesiasticus / Sapiencia / Iudith / Iacobus / Tobias / Pastor. Omnis igitur lingua chaldeica hebraice sermoni vicina est: habens Hieronymus utriusque lingue huius peritum interpretem: quod quod ille hebreis verbis expressit: ipse latino sermone exposuit: sub breuitate quasi unius diei labore. Ex iam dicitur patet materia huius libri. Auctor ignorat: cuius tamen intentio circa materiam veritas. Utilitas quoque magna est: siue finis. scilicet instructio moralis: circa opera pietatis: ad quorum studium nos puocare intendit auctor exemplo tobie. Hodus agendi siue contentia libri talis est. Primo ostenditur genus et patria tobie: et tempus captiuitatis eiusdem. Secundo qualis fuit eius conuersatio in captiuitate: et etiam ante. Tertio qualiter fuit exsecutus. Quarto de legatione minoris tobie ad gabelum: et de vxore eiusdem: et reditu ad patrem cum vxore sua sara. Quinto de illuminatide maioris tobie. Sexto ponitur canonicus in quo tobias deum laudat: et benedicit: et hierusalem et populum captiuatum exhortat ut ad deum conuertantur: In quo etiam prophetat de excidio hierusalem: et reedificatione eiusdem. Ultimo agit de destructione ninive: quam similiter prophetat tobias: et de reuersione minoris tobie cum vxore et filiis ad locum suum raguele: mortuo scilicet patre suo: ubi in senectute bona mortuus est: completis. xcix. annis.

Explicit Prologus auctoris.

Eiusdem reuerendissimi in christo patris domini Hugonis cardinalis postilla super librum Tobie incipit. Expositio Capitulum I.

Tobias ex tribu et ciuitate nephtalim que est in superioribus galilee supra naasum / post viam que ducit ad occidentem / in sinistro habens ciuitatem sephet: cum capius esset in diebus salmanassar /

Incipit prologus sancti Hieronymi in librum Tobie.

Chromatio et heliodoro episcopo: Hieronymus in domino salutem. Mirari non desino extractionis vestre instantiam: Exigitis enim ut librum chaldeo sermone conscriptum / ad latinum traham stylum: librum utique tobie / que hebrei de catalogo diuinarum scripturarum secantes: his que agiographa memorant / maciparunt. Feci satis desiderio vobis: non tamen meo studio. Arguunt enim nos hebreorum studia: et imputant nobis contra suum canonem / latinis auribus ista transferre. Sed melius esse iudicamus / phariseorum displicere iudicio: et episcoporum iussionibus / deseruire / institi ut potui. Et quod vicina est chaldeorum lingua / sermoni hebraico: utriusque

lingue peritissimum loquacem repiens / unius diei laborem arripui: et quicquid ille mihi hebraicis verbis expressit: he ego accito notario sermonibus latinis exposui. Quorundam vestris mercedem huius operis compensabo: cum gratum vobis didicero me quod iubere estis dignati / complese.

Explicit prologus.

Incipit liber Tobie: Capitulum I.

Tobias ex tribu et ciuitate nephtalim que est in superioribus galilee supra naasum / post viam que ducit ad occidentem / in sinistro habens ciuitatem sephet: cum capius esset in diebus salmanassar /

hebraice exprimebar: et ipse latinis litteris exponere. Vel satis feci vestro desiderio: sed non meo studio: ut sit datini casus: hoc quod dico / meo studio: quia emuli meliant. f. Utriusque: id est hebreice et chaldeice. s. Loquacem: id est interpretem. Interpretis est qui de vna lingua scit transferre in aliam. h. Unius diei laborem. Ita potuit esse ad litteram. Vel hoc dicit: quia liber tobie breuis est: et breuis fuit labor in translatione eius. Accipio: id est aduocato. k. Notario. Notarius est qui primo notat in scedulis. Librarius est qui scripsit scedularum in libris redigit. l. Quorundam: quibus pro mercedis.

Explicit expositio prologi sancti Hieronymi in librum Tobie.

Reuerendissimi in christo patris domini Hugonis cardinalis postilla super librum Tobie incipit. Expositio Capitulum I.

Tobias ex tribu et ciuitate nephtalim que est in superioribus galilee supra naasum / post viam que ducit ad occidentem / in sinistro habens ciuitatem sephet: cum capius esset in diebus salmanassar /

a Regis assyrioz. iij. Reg. xvij. a. b. Positus: du-
cus cu osee rege israel in ninive ciuitate. c. No deseruit:
sic tob; et hieremias. d. Fratibus. f. iudeis. e. Sumoz
omnib. i. multis. Vel omnib. i. nobilib. f. Lu irer. Interf.
gentes. f. g. Omnes: p maior pte dicit hic: fm illa regula
Liconij: q qñ de eo-
dem agetes: aliqui oes
ppf bonos laudam:
aliqui omis ppter ma-
los vitupam: q est se-
cũda regula. Et nota
q vsq huc locut e au-
ctor de statu tobie in
captiuitate: Mũc redit
ad cõuerfationẽ quam
gessit añ captiuitatẽ.

Al. Et cñ
3. Reg. 12. g.

b. Secerat. iij. Re-
gũ. xij. g. i. Omnia
pmitiua. i. primitias
vl primogenita. k. Et
decimas suas: pzi-
mas: secundas: et terti-
as. l. Omnẽ deci-
mationem zc. hic
opponit Beda i. Glo.
qz cũ plures eẽnt deci-
mẽ fm legẽ: vt dixim⁹
sup. Heemij. x. c. Di-
ma enim erat leuitaz:
Mũc. xvij. Secunda
erat in necessarijs ero-
gãdis: qñ ter i anno vl
stibat tẽplũ: Deut.
xij. c. Tertia q ter-
tio anno tm fiebat: ser-
uabat paupib⁹: Deut.
xij. d. Nõ igit omnẽ
decimationẽ ministra-
bat tobias: pselytis et
aduenis: sed tm illã de
tertio ãno. Qd verũ
est: Et de illa tm loqẽ
hic auctor: vt dic Beda:
Ut sit sens⁹: Dem
decimationem supple
tertij anni. Al etiã de
secundis decimis põt
intelligi: qz cũ tobias
nõ posset ire ad tẽplũ
ppter custodes regis:
illas omis dabat pau-
perib⁹: quas secũ de-
bebat ferre. m. Pue-
rulus. Per hoc pa-
ter: q loqẽ auctor de
statu tobie ante capti-
uitatẽ. n. De tribu
sua: fm legẽ: Nume.
vlti. c. o. Ab infan-
tia. Sic nõ fecit heli: Nõ sic pater instruxit filiũ quẽ diabol⁹ i
manib⁹ el⁹ suffocauit: vt dicit Greg⁹ in dialogo. p. Time-
re: filialiter. q. Cũ vxore sua z filio. Argumentũ q fili⁹
tobie: minor. f. tobias: mar⁹ fuit ante captiuitatẽ. r. Cũ omi-
tribu sua. i. beniamin: quã captiuauit theglathphalasar. iij.
Regũ. xv. f. s. Custodiuit aiã suã. Glo. Nõ modo nõ
corpe: s; nec mente pollut⁹ est. t. Et nunc. Expositio pẽ-
dentis. v. Cõtaminat⁹ est: imo alios iudeos grauiter ar-
guebat. x. In escis eoz: sicut etiã fecit daniel: z tres locũ
eius: daniel. i. b. y. Dedit zc. Glo. Qui memor est oim
spẽritũ in se. 3. In cõspectu salmanasar: sicut danieli i

B

C

7. 4. d.

cõspectu nabuchodonosor: Daniel. i. d. Et ioseph i cõspectu
pharaõis: Gen. xl. c. a. Dedit illi potestatem zc. Glo.
Sicut nabuchodonosor hieremij: Hier. xl. a. b. Per om-
nes iudeos. c. Et ex his: donis a rege salmanasar. d
Babelũ: quẽdã cõtribulẽ suũ. e. Sub chirographo. i.
sub p̃stimoere restitue-
di. f. Põd⁹: sc; dece-
ralera. g. Cũ regna-
ret sennacherib.
Glo. Nõ obloquit q
alibi dicit salmanasar
q z sennacherib: Erat
enĩ binom⁹. Al gene-
ralit oes reges medo-
rũ sic vocabant: sicut
egypti pharaones. h
Erosos: qz exercitũ
ante hierlm amittit. iij.
Reg. xix. g. Et Ela.
xxvij. a. i. Cõsola-
bas: ne in captiuitate
deficeret. k. Furiẽ-
tes. Glo. iã corpe q
mẽte. l. Vestimẽta.
Glo. iã corpe q men-
tis. m. Sepultu-
ram. Glo. Dicitur: Dicitur
peccator: vt nec illoz
memoria in illis rema-
neret: Tali sepultura
voluerũt p̃ces nri ho-
norari: iuz sepulturaz 4. Reg. 11
chisti. Nũ iacob i iu-
dea sepeliri voluit: et
ioseph de ossibus suis
mãdauit. Vel ad fram
hoc exponẽ. n. Re. 7. d. b.
uersus esset. iij. Re-
gũ. xix. g. o. Fugi-
ens. Glo. Dulciter
dine exercit⁹ nocte p/
cussa ab angelo. Pter
Glo. Nũ sennacherib
de iudea fugit: Diabo-
lus enĩ verã p̃fessionẽ
p̃timestit: et ante faciẽ
eius non subsistit. p
Audire: reb⁹ q La-
tuit. Sz nõne male-
cit q se abscondit: Nõ:
qz solus q̃rebat: ma-
ior vtilitas erat ipsũ
latere: q ostendere se
querẽt⁹. Sicut pro-
bat Beda p multa ex-
empla in Glo. vicis:
Non enim debemus
nos in pericula p̃cipi-
tare: vel deũ tempta-
re: dum ratione possumus agere. Deut. vj. c. Unde Dant⁹
x. c. Si persecuti vos fuerint in vnam ciuitatem zc. Et Job.
vij. g. Iesus autẽ abscondit se: z exiit de templo. Et Deut⁹
ix. c. Paulus in sporta dimissus est per murum. Et Dant⁹
ij. c. Iesus fugit in egyptum: z erat ibi vsq ad obitum hero-
dis.

medoz: et ex his quib⁹ hono-
ratus fuerat a rege habuisset
decẽ talenta argenti: et cum
multa turba gener⁹ sui gabẽ-
lũ egentẽ videret: q erat ex tri-
bu ei⁹ / sub chirographo de-
dit illi memoratũ pond⁹ ar-
genti. Post multũ vò tps
mortuo salmanasar rege: cũ
regnaret filius ei⁹ sennache-
rib p eo: et filios isrl exosos
haberet in p̃spectu suo: tobi-
as q̃tidie pgebat p omnẽ co-
gnationẽ suã: z p̃solabat eos
diuidebatq; vniciũq; prout
poterat d facultatibus suis.
k. Furiẽtes alebat: nudisq;
vestimẽta p̃bebat: z mortuis
atq; occisis sepulturã sollici-
tus exhibebat. Beniq; cũ rẽ-
uersus esset rex sennacherib
fugiẽs a iudea: plagã quã cir-
ca eũ de⁹ fecerat ppter blas-
phemiã suam: z irat⁹ multos
occideret ex filijs isrl: tobias
sepeliebat corpa eoz. At vbi
nũciatũ est regi: iussit eũ occi-
di: z tolli oẽm substantiã ei⁹.
Tobias vò cũ filio suo et cũ
vxore fugiẽs: nud⁹ latuit: qz
mlti diligebãt eũ. Post dies
vò qdragitaq; occidit re-
gẽ filij ipsi⁹. Et reuers⁹ e tobias
ad domũ suã: oisq; facul-
tas ei⁹ restituta e illi. Ca. II.
P̃st hęc vò cum esset
dies festus domini: et
factum esset prandũ
bonum in domo tobie: dixit
filio suo: Glade z adduc ali-
q; ex tribũ nra timetẽs deũ
vt epulẽt nobiscũ. Cunq;

re: dum ratione possumus agere. Deut. vj. c. Unde Dant⁹
x. c. Si persecuti vos fuerint in vnam ciuitatem zc. Et Job.
vij. g. Iesus autẽ abscondit se: z exiit de templo. Et Deut⁹
ix. c. Paulus in sporta dimissus est per murum. Et Dant⁹
ij. c. Iesus fugit in egyptum: z erat ibi vsq ad obitum hero-
dis.

p. P̃st hęc zc. r. Dies fest⁹. i. festũ aliqd. Sed qd
festũ nõ detmiat i lra. s. De tribu nra. Gal. vi. c.
Opemur bonũ ad oes: maxie autẽ ad domesticos fidei. t. A-
metes deũ. Glo. Non eos qui conuig: z in timore dei sit
x. c. Eccl. ix. d. Viri iusti sint tibi conuig: z in timore dei sit

ab... Job. xxi. h. Et medici huc
... de... cometas cu boue indoz: vt implat dom⁹
... vide cũ quib⁹ cometas q quid
... Beda. 4. a. Facta eũ repente de
... hanc tardã modum
... p̃stimoere restitue-
... di. f. Põd⁹: sc; dece-
... ralera. g. Cũ regna-
... ret sennacherib.
... Glo. Nõ obloquit q
... alibi dicit salmanasar
... q z sennacherib: Erat
... enĩ binom⁹. Al gene-
... ralit oes reges medo-
... rũ sic vocabant: sicut
... egypti pharaones. h
... Erosos: qz exercitũ
... ante hierlm amittit. iij.
... Reg. xix. g. Et Ela.
... xxvij. a. i. Cõsola-
... bas: ne in captiuitate
... deficeret. k. Furiẽ-
... tes. Glo. iã corpe q
... mẽte. l. Vestimẽta.
... Glo. iã corpe q men-
... tis. m. Sepultu-
... ram. Glo. Dicitur: Dicitur
... peccator: vt nec illoz
... memoria in illis rema-
... neret: Tali sepultura
... voluerũt p̃ces nri ho-
... norari: iuz sepulturaz 4. Reg. 11
... chisti. Nũ iacob i iu-
... dea sepeliri voluit: et
... ioseph de ossibus suis
... mãdauit. Vel ad fram
... hoc exponẽ. n. Re. 7. d. b.
... uersus esset. iij. Re-
... gũ. xix. g. o. Fugi-
... ens. Glo. Dulciter
... dine exercit⁹ nocte p/
... cussa ab angelo. Pter
... Glo. Nũ sennacherib
... de iudea fugit: Diabo-
... lus enĩ verã p̃fessionẽ
... p̃timestit: et ante faciẽ
... eius non subsistit. p
... Audire: reb⁹ q La-
... tuit. Sz nõne male-
... cit q se abscondit: Nõ:
... qz solus q̃rebat: ma-
... ior vtilitas erat ipsũ
... latere: q ostendere se
... querẽt⁹. Sicut pro-
... bat Beda p multa ex-
...empla in Glo. vicis:
... Non enim debemus
... nos in pericula p̃cipi-
... tare: vel deũ tempta-
... re: dum ratione possumus agere. Deut. vj. c. Unde Dant⁹
... x. c. Si persecuti vos fuerint in vnam ciuitatem zc. Et Job.
... vij. g. Iesus autẽ abscondit se: z exiit de templo. Et Deut⁹
... ix. c. Paulus in sporta dimissus est per murum. Et Dant⁹
... ij. c. Iesus fugit in egyptum: z erat ibi vsq ad obitum hero-
... dis.

tibi gloriatio. Job. xxxj. b. Si comedi buccellā meā sol: Lucij
xiiij. e. Cōpelle intrare / vt impleat dom⁹ mea. Prouer. xxij.
a. Ne comedas cū hoīe iūdo: et ne desideres cibos ei⁹. Sen.
Primū vide cū quib⁹ comedas q̄ quid comedas. a. **Sta-**
timq̄. Act. ij. a. Factus est repente de celo sonus. Ibi Blo.

Melcit tarda molimī/
na spūsancti gratia.
Sap. vij. c. Spiritus
vnic⁹ / multiplex / sub/
tilis / discret⁹ / mobilis
ē. Anic⁹ ppter fidei
vritatē: multiplex p/
pter operū diuersita/
tē: subtilis ppter con/
templationē: discret⁹
p discretionē: mobilis
p obedientiā. b. **De**
accubitu suo. i. de
mēsa. c. **Reliquēs**
prādiū. Blo. Libū
aīc abo corporis pfe/
rens. d. **Occulte:**
ne aliq̄s videns mūci/
aret regi. **Tremo-**
re: tyranni. f. **Ver-**
amos. vij. c. **Et**
lucuz. Job. xxx. d.
Lithara mea versa est
in luctū. h. **Proxi-**
mi. Blo. amici carne
nois / nō hoīs / inimi/
ci aīc. Eccl. xxx. vij. a.
Dis amic⁹ dicit: ego
amicitiā copulaui: s̄ ē
amic⁹ solo noīe amic⁹.
Dich. vij. a. Nolite
credere amico. i. **Et**
iterū sepelis mor-
tuos. Sile Job. xj.
a. dicit apli ad iesum:
Rabbi nūc q̄rebāt te
Iudei lapidare: et iterū

abijisset: reuersus nunciauit
vnum ex filijs israel iugula/
tū iacere i platea. **Stātimq̄**
exiliēs de accubitu suo / relin/
quens prandiu / ieiunus pue/
nit ad corpus / tollēsq̄ illud
portauit ad domū suā occul/
te / vt dū sol occubuisset cau/
te sepeliret euz. Cūq̄ occul/
tasset corpus / māducauit pa/
nē cum luctu et tremore / me/
morans illū sermonē quē di/
xit domin⁹ p amos pphetā:
Dies festi vestri cōuertent i
s lamētationē et luctū. Cū vō
sol occubuisset / abijt et sepe/
liuit eū. Arguebāt autē eum
omnes prōximi sui / dicen/
tes: Jam hui⁹ rei causa inter/
fici iussus es: et vix effugisti
i mortis imperiū: et iterū sepe/
lis mortuos. Sed tobias pl⁹
timens deū q̄ regē / rapiebat
corpa occisoz et occultabat
in domo sua: et medijs nocti/
bus sepeliebat ea. Contigit
autē vt q̄dā die fatigat⁹ a se/
pultura / veniēs in domū suā

vadis illuc. k. **Deū:** q̄ pōt aīaz et corp⁹ pdere: Matth. x. d.
l. **Regē:** q̄ corp⁹ tm. Prouer. xxix. d. Qui timet hoīes /
cito corruet: q̄ sperat in deo subleuabit. m. **Fatigat⁹** i bo/
no acidiosus. Blo. Bede. Nemo miret si aliq̄n bona typice
malū: mala bonū significent: vt pater. ij. Regl. xj. in dauid et
yria: vt diē Breg⁹. Si em̄ h nō liceret: nūq̄ nigro atramēto /
h sp auro lucido nomē dei scriberet: q̄ de⁹ sp ē lux. Sed si no/
mē diaboli calculo scribas cādido / tenebras nihilomin⁹ signifi/
cat. Lecar⁹ q̄ tobias / pplm israel significat: Ro. xj. b. Lecitas
ex pte cōtigit in isrl: fatigat⁹ a sepultura cecar⁹ ē. Qui em̄ infa/
tigabilis i bonis opib⁹ p̄sistit: fidei lumē nō amittit: Ita spūa/
liter fatigat⁹ dormit: q̄ vigilare / stare / virilit agere / etiā cōfoz/
tari negligit: Cui dicit: Surge qui dormis / et exurge a mor/
tuis: Eph. v. d. n. **Iuxta parietē:** carni indulgēs. Cantl.
ij. c. En ipse stat post parietē nr̄m o. **Hirūdiniū** / vel hirū/
dinis. Hirūdo est vir iustus. Hirūdo em̄ in altū volat: et vir
iustus celestia meditat. Ps. Logitauī dies antiquos et annos
eternos in mēte habui. Col. ij. a. Si cōsurrexistis cū ch̄isto:
quē surū sūt querite rē. Irē hirūdo nigra est et alba: et silit vir
iustus niger est p tribulationes quas sustinet: sed albus est p/
pter p̄miū qd̄ expectat. Cantl. j. b. Nigra sum sed formosa.
Col. ij. a. Dormi em̄ estis: et vita v̄sa abscondita est cū ch̄i/
sto in deo. Roma. vij. b. Corp⁹ qd̄ mortuū est ppter pctm̄:
spūs nō viuit ppter iustificationē. Mīdus hirūdinis / cōuer/
satio viri iusti. Mīdus em̄ hirūdinis exteri⁹ asper est: interius
mollis: vtrobq̄ tenax: Sic cōuersatio viri iusti suauitatē ha/
bet mūde p̄ficiētiē: et asperitatē durę vitę: tenacitatē cōstantię.

De hoc nido dicit Job. xxix. c. hoc est quilibet vir iustus? In
nidulo meo moriar. Prouer. xxvij. a. Sic auis trāsmigrās
de nido suo: sic vir qui relinquit locū suū. Stercora hirūdi/
nis q̄ cadūt de hoc nido: sunt diuitie hui⁹ mūdi: q̄s vir iustus
a corde suo abijcit et vt stercoza p̄ijcit. Phil. ij. b. Propter
quē omnia detrimentā
fecī: et arbitroz vt ster/
coza / vt ch̄istum lu/
crificāciam. Idēc sterco/
ra dormientē iuxta pa/
rietē. i. p̄grū carni in/
dulgentē: excecant: qz
calida sunt per nimīū
appetitum. Unde Se/
dechias rex iuda exce/
cat⁹ ē i rebblatha. iij.
Regū. xxv. b. qd̄ int/
prat / mltā hęc: et signi/
ficat mltitudinē diuiti/
arū / vel nimīū amorē
ipsarū. p. **Exemplū**
patiētię. Mā virtus
in infirmitate perficit:
ij. Cor. xij. c. Pro/
uerb. xxvij. c. Ferrum
ferro eracuit: et hō ex/
acuet faciez amici sui.
Jaco. v. b. Exemplū
accipite fratres exitus
mali et lōganimitatē et
laboris et patiētię p/
phetaz / qm̄ locuti sūt
i homie domini: Ecce
beatificamus eos qui
sustinerūt: Sufferē. j. s. a.
tiam iob audistis: et fi/
nem dñi vidistis: qm̄
misericos est domin⁹
et miserator. **Ad**
est cōtristatus cō-
tra deum: sicut Job
j. d. dicit: In omnib⁹

his nō peccauit iob labijs suis rē. Prouer. xij. c. Mō cōtrista/
bit iustū quicqd̄ ei acciderit. Item Blo. dicit hic. j. Pet. iij.
d. Quia a domo dei incipit iudicium. Unde Ezech. ix. c. A
sāctuario meo incipite. Mō est fili⁹ q̄ nō corripit. Prouer. b.
xij. d. Qui parit v̄ge odit filiū suū: q̄ aut diligit illū / iustāter
erudit. ij. Cor. xij. b. Paul⁹ tanq̄ puer colaphicat / ne tanq̄
iuuenis extollat. r. **Immobilis:** cū temptaret / diē Blo.
s. **Omibus diebus:** non dicit noctibus: quia vt dicit
Blo. tota vita iustozū dies est. t. **Reges.** Blo. Baldath /
eliphaz / sopher. v. **Iridebant.** Omēs enim qui p̄ie vi/
uere volunt in ch̄isto / psecutionem patient. ij. Timoth. ij. c.
Et Job. xij. a. Deridet enim iusti simplicitas. y. **Spes.**
Blo. i. vilitas spei: x. **Ubi est.** q. d. nūq̄. 3. **Pro qua:**
quasi mercenari⁹: Hali em̄ aut vt serui / deo timore seruiūt:
aut vt mercenarij / mercedē temporālē querunt: idcirco bea/
titudinem quę est ipse deus / nunq̄ recipiunt: ita dicit Blo.
a. **Increpabat eos.** Blo. Vir sanctus etiā irrisus et incre/
patus / a charitate nō cessat. Unde: Charitas patiens est: be/
nigna est rē. j. Corinth. xij. b. b. **Filij sanctorū sumus.**
Blo. Sācti debem⁹ esse similes patrib⁹. c. **Vitam illam:**
id est futuram inquirim⁹: pro illa fideles sumus: Heb. vlt. c.
d. **Datur:** p gratiā. Gratia autē dei / vita eterna. e. **Et**
Blo. p̄seueratib⁹ nō incipientib⁹: vltima semp est expectanda
dies hoīs. Matth. x. c. Qui p̄seuerauerit vsq̄ in finem salu⁹
erit. De hoc Eccl. xj. d. Ante mortē ne laudes hoīem quēq̄:
qm̄ in filijs suis aḡficat vir. Luc. j. g. In sanctitate et iusticia
corā ipso rē. Lauda em̄ cū capite iudei offerri i sacrificio dei. **Leuit. 9. c.**

Amos. 8. c.

B

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Amos. 8. c.

Ps. 127. De labore manuu. Ps. Labores manuu tuar: quia māducabis rē. Qui nō laborat nō māducet. ij. Thesal. iij. c. Act. xx. g. Tibi r bis q mecu sunt / mīstrauerunt manus iste. b. Videte rē. Videt tobias fecisse cōtra doctrinā apli: q di cit. i. Cor. x. f. Omne qd in macello venit / māducate: nihil in hil interrogātes propter cōscientiā. Solo.

Al. tapparnect. Al. tiusta. Ps. 100. Al. topprobrū. Al. tapparnect. Al. tiusta. Ps. 100. Al. topprobrū.

Al. tapparnect. Al. tiusta. Ps. 100. Al. topprobrū. Al. tapparnect. Al. tiusta. Ps. 100. Al. topprobrū.

a quotidie: r de lābore manuu suarū victū quē cōsequi potuisset / deferebat. Un factuz est / vt hēdū caprarū accipiens / detulisset domi. Cui cū vocem balantis vir eius audisset / dixit: videte ne forte furtiuus sit. Rēddite eū dominis suis: qz nō licet nobis ex furto aliqd / aut cōtingere aut edere. Ad hęc vxor ei irata respondit: Manifeste vana facta ē spes tua: et elemosynę tuę modo pērierūt. Atqz his et alijs huiusmodi verbis exprobabat ei.

Al. tapparnect. Al. tiusta. Ps. 100. Al. topprobrū. Al. tapparnect. Al. tiusta. Ps. 100. Al. topprobrū.

Al. tapparnect. Al. tiusta. Ps. 100. Al. topprobrū. Al. tapparnect. Al. tiusta. Ps. 100. Al. topprobrū.

Et daniel in cenaculo orat: Daniel. ix. a. Delise. iij. Regū iij. f. Et helias. iij. Regl. xvij. d. habet cenacula. Et b. in cenaculo pascha celebrat: Barci. xij. b. Unb dieb rē. Blo. In pspitate em r aduersitate ad factā trinitatē debem pces dirigere. R. Nō māducavit: Blo. Sola orōne pinguescit / quam macies corpis pascit. In orōne rē. Blo. Dio deū lenit / lachryma co git: hęc yngit / illa pingit. m. Et ab ipso rē. Non habuit sara patiētā dāuid: q cum malediceret a semel / dixit abisai q volebat eū occidere: Dimitte eū vt maledicat tibi: Dis enim hęcipit ei. n. Tertia die. Blo. Lumie sanctę trinitatis implemur / vt orationē cōpleamus. o. Cōpleret. Blo. Nō mē plenitudinis / dōno solet accipi. Un: Ubi venit plenitudo tēporis / misit deus filiū suū rē. Gal. iij. a. Et iplēt sūt dies marie rē. Luc. ij. a. Et de moyse: Ad finem vsqz cōpleuit: Deul. xxiij. g. U iratus fueris. Sile Abacuk. iij. c. U irat / fueris / misericordie recordaberis. In tpe tribulāōis. Blo. Nō dimittit de peccata nra in tribulāōe r cordis cōrritione. Un: Eoz contritū et humiliatū deus non despiciet. r. Hic. Blo. nō aliqz s. Inuocant. Blo. corde / ore / et opere. r. Te: nō aliud a te. v. S. acie. Blo. mē hēti bi sola placet. Cōuerto. Blo. Quia inuenit cor meū vt orare te. y. Ad te. Blo. nō ad idola: nō ad merita mea. s. Oculos. Blo. interiores: de q bus dicit: Leua oculos tuos r vide rē. Et

viuere. Eadē itaqz die contigit vt sara filia raguel in tragis ciuitate medorū: et ipsa audiret improperiū ab vna ex ancillis p̄ris suis: qm̄ tradita fuerat septē viris: et demoniū nomie asmodeus occiderat eos mox vt ingressi fuissent ad eam. Ergo cū p culpa sua icrēparet puellā: rēspōdit ei / dicens: Ampli ex te nō videam / filiū aut filiā sup frā / interfecit virorū tuorum. Nūquid occidere r me vis sic etiā septē occidisti viros: Ad hęc vocē prexit i sup̄n cubiculū dom̄ suę: r tribus diebus r tribus noctibus non māducavit neqz bibit: sed in orāōe p̄sistens cū lachrymis dep̄cabat deū vt ab isto improperio liberaret eam. Factum est aut tertia die cū cōmpleret orationē: b̄ndicens dominū / dixit: Benedictū est nomen tuum deus patrum nostrorū: qui cū iratus fueris / misericordiā facies: r in tēpore tribulāōis peccata dimittis his qui inuocāt tē. Ad te domine faciem meam cōuerto / ad te oculos meos erigo. Peto domine / vt de vinculo improperij hui / absoluas me: aut certe desuper terram eripias me. Tu scis dñe quia nūqz concupiui virū: r mūdā seruauī animā meā ab omni concupiscētia. Nūqz

alibi: Oculi tui colūbarū: Cant. iij. a. a. Peto dñe rē. Sed nonne apostolus correctus fuit a dño quia petijt amotionē stimuli. ij. Corinth. xij. c. qz nō expediebat ei: Solutio. Sara nōdum erat p̄fectiōis pauli / vt posset omnia sustinere. Vel sub pendulo pię cōditionis petijt: que semp in petitiōe temporalium debet apponi / vel subintelligi. Nam quid oremus sicut oportet / nescim: Roma. viij. c. Casus enim quādoqz occasionaliter nobis est necessarius: quia inde fortiores et humiliores resurgimus: Ut petrus et sancti viri temptaciones vitiorum non petunt simpliciter amoueri: sed sub pendulo pię cōditionis / si scilicet expediat. b. O cupiui. Blo. id est nolui cognoscere thorum in delicto. Sap. iij. c. c. Concupiscētia: carnali siue carnis.

Al. tapparnect. Al. tiusta. Ps. 100. Al. topprobrū. Al. tapparnect. Al. tiusta. Ps. 100. Al. topprobrū.

Cum ludentibus: vt i choreis. Unde pater hoc esse pecca-
tu. Cur etia signu est: qz sp ad sinistra vadit. Et dicitur di-
cir: Sic pot esse qn cōtactu digiti vel deplsiōe pedis tēptatio
furgat. Vñ dicitur. xv. d. Nō sedi cū cōcilio ludētū: et gloriar
sū a facie man^o tug: Sol^o sedebā/qm amaritudine implesti me.

Ps. 15. Nō sedi cū cōsi-
lio vanitatis rē. Et be-
atus Greg^o in dialo-
go dicit de quadā pu-
ella: q̄ vidit i cēlo gau-
diū hōginū: Cui dicit
beata hōgo: Si vis esse
cū istis: nō cōmisceas
te cū ludētib^o. b. **Abi-
scui.** Glo. qz risus do-
lore miscebit rē. Pro-
uer. xiiij. b. c. **In le-
uitate:** mēs. d. Am-
bulant: de vitiō i vi-
uium. e. **Prebui.** i.
eis nō p̄cēt. f. **Curū
autē cū rē.** Glo. vt
tibi fructū facerem: i/
mēs maledictionē ste-
rilitatis. g. **Non
cum libidine:** car-
nis. Ecce quanta pu-
ritate debet accedi ad
cōiugū: iñ spe prolis
principaliter. h. **Et
aut ego rē.** Glo. Mi-
hil temere diffiniam^o
q̄ nobis dubia sūt: deo
diffinēda referuem^o.
Matth. viij. a. Noli-
te iudicare et nō iudi-
cabimini. Roma. ij. a.
Inexcusable es o hō
ois q̄ iudicas: In quo
enī iudicas alterum: i/
ipsum cōdemnas. Ea-
dē enī agis q̄ iudicas.
i. **Uiro alij cōser-
uasti.** Glo. qd verū
ē. Mora tobias p̄mo cecar^o: postea illuminat^o: iudaicū pplm si-
gnificat: q̄ mō est cec^o: s; i fine illuminabit. Sara p̄o septēvira/
significat gentilitatē. Septē viri et^o s; i t̄palia repetitiōe septē
viri decurrētia. Ibi septē viri occisi sūt: et sara tradita est to-
biā. i. amor t̄paliū ē extract^o i gentilitate: et ipsa ē cōiuncta chri-
sto: fide: spe: et charitate. k. **Uide:** intactā: dicit Glo. **Uide ē
enī rē.** Glo. q̄ si nescio qd hōz sit: tu nosti. m. **Cōsiliū.** Vñ:
Quis consiliari^o eius fuit: Roma. xj. d. et Esa. xl. c. n. **Fue-
rit.** Glo. id est p̄siterit. o. **Liberabit:** a te ne deficiat: dicit
Glo. p. **In corruptiōe.** Glo. Qui legitime certauerit: i/
ronabit. q. Timoth. ij. a. Qui p̄seuerauerit saluus erit: Mat-
th. x. c. q. **Ad misericordiā rē.** Glo. Misericorditer
corripis: q̄ flagellas oēm filiū quē recipis. Heb. xij. b. r. **Nō
enī delectaris.** Glo. Quē creasti: p̄dere nō vis. Vñ. ij. Re-
gū. xij. d. dixit mulier ad dauid: Non vult deus animā p̄ire.
Ezech. xvij. g. Nolo mori p̄ctōris rē. s. **Post tēpesta-
tem.** Glo. corpus v̄l ai: vel v̄riusq. Vñ: Post tenebras spero
lucē: Job. xvij. c. Itē post tēpestatē penitētiē dat dñs trāquil-
litatē glorię. Luc. xxij. g. Oportebat christū pati rē. ij. **Li-
morh.** ij. b. Fidelis sermo: Nā si cōmortui sum^o et cōiuuemus:
si sustinebim^o et cōregnabim^o. Itē post tēpestatē temptatio-
nū: dat dñs trāquillitatē cōsolatiōnū. Ps. Scdm multitudi-
nem dolorū meorū rē. t. **Et post lachrymationē rē.**
Matth. v. a. Beati q̄ lugēt: qm ipsi solabunt. Prouer. xiiij.
b. **Loz qd nouit amaritudinē aīę suę:** in gaudio ei^o nō miscebit
extraneus. v. **In tēcula:** id est sine fine. x. **In illo tēp-**

B
Et talio

C

D

E

F

G

H

a cūm ludentibus miscui me:
c neqz cum his que in leuitate
d ambulat: principem me p̄bui.
f Curū autē cū timore tuo: nō
s cum libidine mea cōsensi su-
b scipere: Et autē ego indigna
fui illis: aut illi mihi forsitan
digni nō fuerūt: qz fortassis
v̄rō talij p̄seruasti mē. Non
i est enī in homis potestate cō-
m siliū tuū. Hoc autē p̄ certo
habet oīs qui colit te: qz vita
eius si in p̄batiōe fuerit: i/
ronabit: si autē in tribulatio-
nē fuerit: liberabit: et si i cor-
p̄ rptione fuerit: ad misericor-
diā tuā puenire licebit. Nō
r enī delectaris in p̄ditiōibus
s nostris: quia p̄dēt tempesta-
tē tranquillū facis: et post
lachrymationē et fletū exul-
tationē infundis. Sit nomē
tuū deus israel benedictū in
p̄ secula. In illō tēpore exau-
y dite sunt p̄ces amborū in cō-
s p̄pectu glorię sūmi dei: et mis-
a sūs est angelus dñi sanctus
b rāphael vt curaret eos am-
bos: quorū vno tempore sūt

pore exaudite sūt. i. implete sūt. y. **Amborū .i. tobe
et sarg.** 3. **In cōspectu.** Glo. qz in bñpiacito. a. **Abi-
scui** est angel^o. **Abi-
scui:** Angel^o iste est christ^o fili^o dei. Vñ
Esa. ix. b. Vocabit nomē ei^o magni cōsiliij angelus. b. **Ra-
phael:** medicina dei. Vñ dicit Glo. Raphael: medicina dei:
missus est dñs in mū-
dū: qui de seipso ait: **Matth. 9. b.**
Nō est opus valenti-
bus medicus: sed ma-
le habētib^o. **Recl-
tate.** Glo. ab angelis. **A**
Expo. Ca. III.
**Bit cū tobi-
as rē. d. Au-
di fili mi.**
Glo. Qui me debes
imitari. Vñ Eph. v.
a. Estote imitatores
dei sic filij charissimi.
Et nota p̄mo inuitat
tobias filiū suū ad au-
diendū legē dei et reti-
nēdū. Parū enī p̄dest
audire: nisi retineatur
corde: et impleat ope.
Vñ Jaco. i. d. Estote
factores v̄bi et nō audi-
tores trā: fallētēs in-
metip̄os. Deinde in-
uitat ad opa misericō-
dię. Et p̄mo ad opa sepul-
turę mortuorū: i. **U**
acceperit rē. **In
corde tuo.** Glo. In
irelligētia. f. **Quasi
fū damētū:** religiōis.
Esa. lvij. d. Funda-
mēta generatiōis et ge-
neratiōis suscitabis: et
vocaberis edificator
sep̄iū: auertens semi-
tas iniquitātū. g. **Loz
pus meum sepeli.**
Memo carnē suā odio

Dyffice

A

13. q. 2. c. b. b. d

Al. i. matris

Et. i. iuxta

IS

Prouer. 3. b.

Luc. 1. 4. c.

oratiōes i cōspectu domini
c rēcite. **Ca. III.**
Igitur cum tobias pu-
taret orationē suā ex-
audiri: vt mori potu-
isset: vocauit ad se tobiā filiū
suū: dixitqz ei: Audi fili mi
e verba oris mei: et ea in corde
f tuo quāsi fundamentū con-
strue. Cū acceperit deus ani-
s mā meā: corpus meū sepeli-
b et honorem habebis: et mātri-
tūę omib^o diebus vite eius.
Ademor enī esse debes que
et quāta pericula passa sit in
vtero suo: p̄pter te. Cū autē
et ipsa cōpleuerit tempus vi-
tē suę: sepelies eaz: circa me.
k **Omnib^o autē diebus vite
i tuę habero deum i mente: et
m caue ne aliqui peccato cōfēn-
tias: et p̄termittas p̄cepta dei
n nostri. Ex substantia tua fac
o elemosynam: et noli auerte-
re faciem tuam ab v̄llo pau-
p̄pere. Ita enim fiet: vt nec a
p te auertatur facies domini.
q Quō potueris: ita esto mise-
ricors. Si multū tibi fuerit:**

habuit. Eph. v. f. Glo. Corpora sepeliēdo quasi sacrosanctū
depositū terrę cōmendam^o: q̄ reddenda et gloriificanda in re-
surrectiōe credim^o. h. **Matri tuę.** Eccl. ij. a. Sic q̄ the-
saurizat: ita et qui honorificat matrē suā: Qui honorat patrē
suū: iocūdabit in filijs. Exo. xx. b. Honora patrē tuū et ma-
trem tuā. Et Leuit. xx. b. Qui maledixerit patri vel matri:
morte moriat. i. **Circa me.** Glo. Simul viuūt sc̄i: et si-
mul sepeliunt: quorū in vita eadem fides: eadem in morte re-
quies. k. **Diebus.** Glo. Nō dicit noctib^o: qz tota vita iu-
storū dies est. Mora: P̄mo inuitauerat tobias filiū suū ad
custodiā leḡ: et ad opa misericordię: Nūc ostēdit per qd hoc
possit fieri. **U habero deū.** Glo. charitatē dei: fidē: sp̄e.
m. **Consentias.** Glo. q̄ est souere vel tacere cū possis ar-
guere. n. **Ex substantia tua.** Glo. non de rapina. Pro-
uerb. ij. b. Honora dñm d̄ tua suba: et de p̄mittijs frugū tua-
rū da paup̄ibus. Eccl. xxvij. d. Qui offert sacrificiū ex suba
pauperū: q̄ si q̄ victimat filiū in p̄spectu parris. o. **Et noli
auertere rē.** Glo. Debes enim diligere p̄ximū tuū sicut te
ipsū: Leuit. xix. d. Vñ: Visitās speciē tuā nō peccab: Job.
v. d. Itē Luc. vj. e. Si petēti te tribue: s̄m facultatē tuā: nō
er tristitia: aut ex necessitate. **U hlarē enī datorē diligit de^o.** ij.
Cor. ix. b. Eccl. xxxv. b. In oi dato hilarē fac vultū tuū rē.
p. **Et nec a te.** Date et dabit vob: Luc. vj. f. Eccl. xxxv. b.
Da altissio s̄m donatū ei^o. q. **Misericors.** Beati enī mi-
sericordes: qm ipsi misericordiā cōsequūt: Matth. v. a. Et iu-
diciū sine misericōdia fiet ei: q̄ misericordiā nō fecerit. Jaco. ij. c.

Ps. 95.

Libenter. Glo. Voluntas a deo pensat ino dati quantitas. Prouerb. xvj. a. Spirituū pōderator est dñs. b. Premiū em̄ rē. Eccl. xxxv. b. Dñm retribuēs ē dñs: r septies tātū red det tibi. c. Thesauricas. Cui: Thesauricate vob thesauros i celo rē. Matth. vj. c. d. **In die necessitat.** Glo. Judi cij: vbi nemo sibi suf ficeret: si misericōdia de ficeret. e. **Liberat.** Glo. Redemptio aig viri p̄tē diuini: Prouerb. xij. b. Et alibi. f. Daniel. iij. e. Pecca ta tua elemosynis redi me: qz sic aqua extin guit ignē: ita elemosy na extinguit peccatū: Eccl. iij. d. **f. Faciē tibus eā.** Luc. xi. f. Date elemosynā: r ce ce oia mūda sunt vob. **g. Ab omni forni catiōe:** spūali et coz porali. Eph. v. a. For nicatio aut: et ois im mūdiā: aut auaricia nec noie in vobis: si cur decet sacros. P̄. Perdēs oīs q forni cant abs te. Et qz nō suffic bona facere: nisi etiā abstineat a malis: t̄do post admonitiōē ad bonū: horat tobi as filiū suū fugere ma lum: r ita docet p̄fectā iusticiā. h. **Et p̄tē vxozē rē.** i. p̄tē vxozē rē tuā nulli mulieri ad miscaris. **i. Scire:** necdū facere. **k. In tuo verbo:** necdū fa co: **l. Dñari pmit tas:** et si aliqñ sit: non tamē regnet. Roma. vi. b. Nō regnet peccatū in vestro mortali corpe. **m. In ipsa em̄ initiū.** **p̄. Ibi ceciderunt q opant iniquitatē.** Et Eccl. x. b. Initiū oīs peccati supbia. **n. Dis p̄ditio.** Glo. dñs vel angeli: mē tis vel corporis. **o. Restitue.** Leuit. xix. c. Nō morabit opus mercenarij tui apud te vsq mane. Prouer. iij. d. Me di cas amico tuo: vade r reuertere: r cras dabo tibi: cum statim possis dare. Job. xxxi. b. Si negauit paupib⁹ qd volebāt: r ocu los vidū expectare fecit: **p. Qd ab alio oderis.** Qd tibi nō vis: aliqñ ne feceris. **q. Vide rē.** Nota ordinē doctrine tobij: quā habuit ad filium. Primo docuit eum qualif se ha bere deberet ad deū: **vbi dixit:** Audi fili mi p̄ba oris mei rē. Secūdo: qualiter ad parētes: vbi dixit: Cū accepit deus rē. Tertio: qualiter ad pauperes: vbi dixit: Ex substātia tua rē. Quarto: qualiter ad seipsum: vbi dixit: Attēde tibi fili mi rē. Quinto: qualif ad subditos seruiētes: vbi dixit: Quicūq ali quid tibi rē. Sexto qualiter ad om̄s: vbi dixit: Qd ab alio rē. Perfecta est igitur doctrina r eruditio tobij. **r. Me aliqñ rē.** Aliud mandatū naturalis iusticie affirmatiū scz: habes **Matth. vij. b. Omnia quecūq vultis vt faciant vobis homi nes: r vos facite illis.** **s. Danem tuū cum esuriētib⁹:** nō dicit cum diuitibus: Nam res pauperū dare diuitibus sa crilegiū ē: vt dicit Hieronym⁹. **p̄. Disperdit dedit pauperi bus.** Esaiē. lviij. c. Frange esuriētī panem tuū rē. **Deliseus iij.** Regl. iij. a. p̄cepit vasa vacua impleri: nō plena. **Luc. xij. c. Cum facis conuiuiū:** voca paupes: debiles: claudos: cecos: r beat⁹ eris. **Job. xxxi. b. Si comedi buccellā meā so lus: **t. De vestimētis.** Esaiē. lviij. c. Cū videri nudū: operi**

Al. impertire
Al. tboni
De pe. dis.
1. c. miroz

C
Al. rā faciūt

11p̄. 72.
Leuit. 19. c.
Deut. 24. c.

Matth. 7. b.
1. dif. in. prin.
45. dif. c. liij

p̄. 35.

p̄. 111.

um: id est elemosynā tribue: vt operibus misericordie iniusti peccata sepeliant. **v. Danem:** consolatiōis. **r. Anū:** cōpassionis. **γ. Sup sepulturā.** Glo. Memo est qui vi uit r non peccet. **Eccl. vij. c. Sed nota q nō p̄cipit fieri pa rentalia:** que phibita sunt: sed aliquem ritum nobis ignotum innuit. **U. forte ad cō solationem parentum post sepulturam iubet fieri cōiuiua:** qd opus est misericōdie. **Uel forte sup tumulo mortui iu bet fieri elemosynas.** **3. Cum peccato ribus.** Glo. id est im pio ne dederis: id est ne cōiueris cum pec catoribus: quia ex cō uicta mores formant. **a. Sapiente.** Glo. Nō a stulto: i quo nō est. **b. Perquire:** Omnia fac cum con filio: **Eccl. xxxij. d. c. Omni tempo re.** Qui pleueruerit hic salu⁹ erit: **Matth. x. c. r. xij. b. v. Be nedic.** Glo. cogita tionib⁹: **verbis: opib⁹.** **e. Vias tuas.** Acti ones et affectiones et cogitationes. **f. Dv rigat:** ad se. **Eccl. x. xvij. c. In omib⁹ vijs depcare altissimū: vt dirigat viam tuā in ve ritate.** **U. In ipso:** nō in mūdo vel i alio. **b. Dormieat:** firmet. **U. Dyfice:** **U. Indico etiā tibi fili mi rē.** Pater ad filiū. **k. Decē talēta:** decē p̄cepta. **l. Dū adhuc rē.** añ incarnationē. **f. rēpoze moysi:** **Exod. xx. m. Gabelo:** pp̄lo iudaico. **n. Chirographū:** pmissiōis. **Exo. xix. b. Lūctā q locur⁹ est dñs: faciem⁹.** **Uel chirograph⁹ est debiti p̄ctoz:** de quo **Col. ij. c. Delens qd aduersū nos erat chiro graphū decreti:** qd erat cōtrariū nob: r ipsū tulit de medio: affigēs illō cruci. **o. Sup memoratū pōd⁹ argenti.** i. custodiam mādator. **p. Restituas:** id est p̄tā dimittas r gratiā conferas. **p̄. Misericordiā r veritatē diligit deus: gratiā r gloriā dabit domin⁹.** **q. Noli timere:** tribulatiōes. **r. Serimus:** in hoc mūdo. **s. Pul ta bona:** q nec ocul⁹ vidit: nec auris audivit: nec in cor hois ascendit q p̄parauit de⁹ rē. **Esaiē. lxvij. b. r. Habebim⁹:** in futuro. **v. Si timuerim⁹:** timore: de quo **Job. xxvij. d. Timor dñi ipsa est sapiētia: r recedere a malo intelligētia.** **Unde: Timens deū r recedens a malo:** **Job. i. a. Eccl. j. c. Timor domini expellit peccatū: Naz qui sine timore est: nō poterit iustificari.** **Expōsitiō. Ca. V.** **Tnc respondit tobias: omnib⁹ scz p̄missis audi tis:** **Prouerb. xvij. c. Qui prius respondet q̄ audi at: stultum se demonstrat esse r confusione dignum.** **γ. Omnia quecūq rē.** Glo. Dat nobis exēplū vt: san ctis patribus in omnibus obediamus. **Unde: Ido onora patē tuū r matrē tuam:** vt sis longeuus super terrā: quā dominus deus tuus dabit tibi: **Exo. xx. b. 3. Ignoro.** Nota indo leni boni pueri: Omnia p̄mittit q faciet: r de pecunia nō cu rat. **a. Sed neq viam rē.** Simile **Daniel. xij. f. vi xit abacuck:** Domine babilonem non vidi: r lacum nefcio.

11p̄. 72.
Leuit. 19. c.
Deut. 24. c.
Matth. 7. b.
1. dif. in. prin.
45. dif. c. liij
p̄. 35.
p̄. 111.

a **Chirographū**. i. litteras. b **Splendidū**. i. faciens
z alacré. Tali modo ponit splēdidū **Eccj. xxx. c.** Splēdidū
in panib' bñdicē labia multoz. c **Orgeinctuz**. Nota
cingimur opaturi: succingim' ituri: accingim' pugnaturi: pze/
cingim' mīstraturi: Et chūst' mīstrare venerat: nō mīstra/
ri: et angel' h nō mī/
nistrari. **Dattb. xx. d.**
Mō veni mīstrari: sed
mīstrare. d **Para**
tū. Talis debet esse
ois religiosus: sic pa/
ratus ad omia. **Ande**
Aug. Vere obedies
mādatū non pcrast/
nat: sed parat manus
opi: pedes itineri/ lin/
guam voci. e **Uñ**
te habem'. i. vñ es
tu: vñ venisti huc:
f **Ex filijs israel.**
hoc totū vep fuit hz
nominū interpretatio/
nē. **Isrl' enī** interpretat'
vir vidēs deū: et ipse
erat de angelis viden/
tibus deum: **Dattb.**
xyij. b. Et acarias. i.
adiutor: z fili' ananie
.i. glorie dei: Et h' in/
uit etiam **Blo.** g

Frēz nřz. **Blo.** An/
geli enī apud sanctos
manēt: Boni enī eq/
les angelis z cohēre/
des z p̄ciues sunt futu/
ri: **Ande** apud abraā
hospitati sunt angeli:
Gen. xviij. a. Apud
loth: **Gen. xix. a. b.**
In monte egba/
thanis. **Blo.** Et iui/
tas sc̄oz i mōte: pec/
carozū in valle posita
est. i **Sustine**: id
est expecta. **h' d' d'**
suo. **Blo.** Nichil sine
p̄silio patris agendū
decreuit. i **Admi**
ratus. **Blo.** quia su/
bito occurrerat qd̄ vo/
lebat. m **Ingres**
sus: āgel'. n **Uñ**:
id est maiorē tobiam.
o **Quale gaudi**
um. h' d' videt tobi/
as murmurare de ad/
uersitate sua: qd̄ ē cō/
trariū p̄missis. i **Re**
spōdeo. Non dixit h'
dubitando de gaudio
futuro: vel murmurā/
do: sed de modo que/
sunt: sicut beata **vgō**
Luz. j. d. p. **Lu**
men celi. Bene dicit lumē celi: id est sapientiā spirituales:
De quā dicit **Jacob. iij. d.** Que autem desursum est sapien/
tia primū quidē pudica ē: deinde pacifica: modesta: suadibi/
lis: bonis plentēs: plena misericōdia z fructib' bōis: iudicās sine
simulatione. **Hoc lumen** qui nō habent: reuera verū gaudiz
habere non possunt. **Sz lumen terrę:** id est sapientiā hui' mū/
di

B

illuc/ aliqñ cognoui. Tunc
pater suus rñdit illi / z dixit:
a **Chirographū** qdē illi' penes
me habeo: qd̄ dñi illi ofideri/
statim tibi restituet. **Sz p̄ge**
nūc / z inq̄re tibi aliqñ fidelē
virū / q̄ eat tecū / salua merce/
de sua: dñi adhuc viuo: vt re/
cipias eaz. Tūc egressus to/
b **bias iuēt** iuuenē stātē splēn/
didū p̄cinctum / z quasi p̄a/
ratū ad ābulādū: Et i'grans
q̄ angel' dei esset / salutauit
c eū / z dixit: Uñ tē habemus/
bone iuuenis: **At ille rñdit:**
f **Ex filijs israel.** Et tobias di/
xit ei: **Hos̄t** inq̄t viam q̄ du/
cit in regionē medoz: Cui re/
spondit: **Houit:** z oia itinera
eius frēqñt ambulauit: z mā/
s si apud gabelū frātē nřm / q̄
morat' in rages ciuitate me/
b doz: q̄ posita ē in monte ex/
bathanis. Cui tobias ait:
i **Sustine** me obsecro / donec
hēc ipsa nūciē p̄i meo. Tūc
i'gressus tobias / iudicauit vni/
k uersa hęc p̄i suō: Sup que
l admirat' p̄i / rogauit vt itro/
m ret ad eū. Ingressus itaqz sa/
n lutauit eū / z dixit: **Gaudiuz**
semp tibi sit. **Et ait tobias:**
o **Quale** mihi gaudiuz erit / q̄
p in tenebris sedeo / z lumē ce/
q li si video: Cui ait iuuenis:
Forti aīo esto / in p̄rio ē vt a
deo curerl. **Dixit** itaqz illi to/
b **bias:** Nunq̄d poterl p̄duce
re filiū meū ad gabelū / in ra/
ges ciuitatē medoz: **Et cum**
redierl / restituā tibi mercedē
r tuā. **Et dixit ei āgelus:** Ego
ducā z reducā eū ad te. Cui
tobias rñdit: **Rogo** te: in/
dica mihi / de q̄ domo aut d'
q̄ tribu es tu: Cui raphael

C

angelus dixit: **Bēn' queris**
mercēnarij / an ipsum merce/
nariū q̄ cū filio tuo eat: **Sed**
ne forte sollicitū te reddam /
z ego sum acarias ananie ma/
gñ fil'. **Et tobias rñdit:** Ex
mag' genere es tu. **Sz peto**
ne irāscarl q̄ voluerim cog'
scere gen' tuū. **Dixit** aut' illi
angelus: **Ego** sanū ducā / et
sanū tibi reducā filium tuū.
Rñdēs āt tobias / dixit: **Hñ**
ābulerl: z sit de' in itinē vřo /
et angelus ei' comitēf vobis/
cum. Tūc patl oib' q̄ erāt in
via portāda / fecit tobias va/
le p̄i suo z m̄ri suę: z ābula/
uerit āmbo simul. Cūqz p'
fecti eēnt / cepit flere m̄r ei' et
s dice: **Bāculū** senectutl nřę
tulisti: z transmisti a nobis:
Nunq̄ esset ipsa pecunia p
q̄ misisti eū. Sufficiebat enī
nob paup̄tas nřa / vt diuiti/
as cōputarem' h' q̄ videba/
mus filiū nřm. **Dixitqz** ei to/
a **bias:** **Holi** flere: **Sālu'** pue/
niet fili' nř' / z salu' reuertetur
b ad nos: z oculi tui videbunt
c eū. **Crēdo** enī qm' angel' dei
bon' comitēf ei: z bñ dispo/
nat oia q̄ circa eū gerunt: ita
vt cum gaudio reuertat' ad
d nos. **Ad hanc** vocē cēssauit
mater ei' flere: z tacuit.

d' habent multi: De qua **Jacob. iij. d.** **Ista** sapientia non est
desursus descendēs a patre luminū: sed terrena / aialis / diabolo
lica. **Hanc** qui habent / aut nullū aut vanū gaudiū habent.
q **Iuuenis:** id est angelus / qui erat in forma iuuenis.
r **Ego** ducam et reducā zc. **Simplicit' z sine** p̄ditione
loquit' angel': et q̄ v'
det q̄ z nos similiter
simplicit' possum' lo /
qui: **Sz** p̄iū d: **Ja** /
cob. iij. d. **Ecce** nūc q̄
dicit': **Hodie** aut cra /
stino ibim' in illā ciui /
tatez: z faciem' ibi q̄ /
dem annū / z mercabi /
mur / z lucrū faciem':
qui ignorat' qd̄ erit in
crastinum. **Sol.** **Ibi**
agitur de illis qui nec
actu nec habitu p̄di /
tionē in s̄bis suis in /
telligūt: angel' hō et /
si non actu / tñ habitu
p̄ditionem intellexit.
P̄terea: angel' scie /
bat dñi voluntatē sup
hoc / z homo nescit.

Genus querl:
qñ diceret / potius q̄ /
rendum esset d' mori /
bus z fideli ducatu fi /
lij tui / q̄ d' genere: **Et** **i. io. b.**
percutit angelus hic
eos qui potius que /
runt genus nobilitat'
q̄ grām / etiā in p̄lar /
faciendis. **z** **Ego**
sum acarias: id est
adiutor. **v** **Ana**
nie: id est glorie dei:
r **Ne** irāscaris: si
cut iuppi facit sepe.
y **Ambo** .i. āgel' z
tobias. **z** **Sacu**
lū. **Blo.** mulieb'is i /
patētia / affectio m̄ /
na. a **Salu'** pue /
niet. **Blo.** In dño
p̄fidit / cui cōmisit eū.
b **Oculi** tui. **Hō** di /
cit de se q̄ visur' sit il /
lū: quia cecus erat. c
Credo ei zc. **Et** sic
erat. **v** **Cēssauit:**
accepta p̄solatione.
Expo. La. VI.
Rosect' est
p aut tobias:
et canis: p /
dicatores. De q̄bus
p̄s. **Famē** patientur
vt canes. f **Iuxta**
fluuiū. **Blo. i.** decur
sum mortalitatis. g
Tigris: Sic dicebat
ille fluui' / p velocitate sua: et sigt volubilitatē hui' seculi: De
qua **Eccs. j. a.** **Generatio** p̄terit z generatio aduenit zc.
h **Exiuit** ad deuorādū. **Blo.** **Et** dño i cruce passo dia
bolus / quo mouēte crucifixus erat / aduenit querēs si qd̄ pec
cati in eo inueniret. **z** **Exp̄auescens.** **Blo. Bede.** **Chri**
stus imminente mortis articulo / cepit pauere: **Darc.** xij. d.

B

A

ps. 58.

Branciam. Brancia est illud in pisce qd tenetur in co/
finito capiti & corpori: qd alio noie dicitur faur/siue aur/
scis per quam respirat aerem: si tu respirat/cum non habeat
pulmonē. b. Et trabe. Job. xl. d. Nunqd extrahere po/
teris leuiathan hamo: & fune ligabis linguā ei: c. In sic/
cum: id est chistus
potētiā diaboli cōmi/
nuit. Job. xl. c. Sub
vinbra dormit: i se cre/
to calami: i locis hu/
mentibus: Et ideo in
sicco palpitāt. d.
Exentera: id est ex/
teri interiora trabe:
qd fit quādo nequitia
diaboli per doctores
et scripturas aperit.
e. Misce. i. diabo/
lū. i. Cor. i. astuti/
as diaboli. f. Gel/
i. neqtiā siue maliciā
b. Secur/ consiliū.
Nec necessaria.
Blo. Astutia diaboli
et neqtiā cognita nob
ad medelaz pficiunt:
Qto enī ea certi ex/
ploram: tanto citius
dclinam. k. Assa/
uit: igne tribulatiōis:
vel igne spūsancti.
l. Carnes: id est car/
nales/ qui de membris
diaboli facti sunt mē/
bra chisti. m. Ce/
tera. i. apostolos: De
quib dicit Matth.
v. b. Vos estis sal ter/
re. n. Sufficeret.
Blo. Santos de iu/
dea dñs collegit ad fi/
dem: qti sufficerēt ad
exempluz viuendi/ v/
ad ministeriū p̄dicā/
di: donec in gentibus
ecclesie fundamēta lo/
carentur. o. Par/
ticulaz. Blo. Astuti/
am cordis intellectaz
& ardore spiritus san/
cti crematā. p. Do/
raliter autēz/ piscis ē
chist/ squamas pena/
litaris/ & pēnulas vir/
tutū hñs. Fel/ passio/
nis amaritudo: Cor/
dilectionis imēsitās.
Fel ergo & cordis par/
ticulam piscis sibi re/
ponit/ q dilectionis q̄
dixerit nos/ & amaritu/
dinis quā in passione
sustinuit/ recordatur.
Thren. iij. c. Reco/
zare paupertatis & transgressionis mee: absinthij & fellis.
p. Sumus: chisti humilitas. q. Extricat: Ut effugat.
r. Albugo: peccati macula. s. Tibi debet. Blo. Pa/
ter ad filium: Postula a me/ & dabo tibi gentes/ hēditatē tu/
am & pos. rē. t. Ciris septem: vanitati phoruz: qui et/
si instructionē morū ei dare viderent: tñ quia fidem non p̄di/

B

C

Woraliter

B

p̄s. 2.

cabat: sine qua nemo potest placere: sanare non poterat. sed bē. n.
alios demoniū in suo errore p̄tinaces occidit. v. Hacēt.
Qui hanc habuerāt/ tales fuerūt qui per libidinē a se deū ex/
cluserūt: Non q̄ eam aliquis cognouerit: sed p̄pter implendā
libidinē/ eaz acceperūt. r. Habet potestātē demoni/
um. l. d. v. a. l. d. o.
norabile coniugiū in
omnibus: thorus im/
maculat: Fornicato/
res enim et adulteros
iudicabit deus. Item
j. Thesal. iij. a. Hec
est enim voluntas dei
sanctificatio vestra: vt
abstineatis vos a for/
nicatiōe: vt sciat v/
quisq̄ vestrū vas suū
possidere i sacrificatio/
ne & honore. v. Ad/
mitteris: id est or/
bitis: vt in participiū
sanctitatis & pudicitie
p̄riarcharū admittat
vos. s. Tertia vō
nocte/ admittat. 3.
Bndictionē/ quā
dabat sacerdos/ v/ ali/
quis maior: inter eos
vices sacerdotis ge/
rens. a. Et in se/
mine abraę rē. id ē
filios habeas benedi/
ctos in semine abraę
qui est chist. Et no/
ta ordiñe. Primo fu/
gatur diabolus: dein/
de datur bndictio gra/
tię: tertio sequit fru/
ctus boni operis.
Exposi. Ca. VII
b. Ingressi sūt
autem. Blo.
doctores ver/
bi ad populū gentile/
quem dñs per docto/
res adiit. q. Susce/
pit. Blo. Populus
quē nō cogit seruit
mibi/ in auditu auris
obediuit mibi. d.
In sobrimo meo:
scilicet maiori tobie.
e. Dixerit: scilicet
raguel. f. Ex mi/
bu neptalim. Quo
ad tobiam verum fuit
ad litterā: quo ad an/
geluz/ verum fuit iux/
ta nois interpretationē.
Neptalim enī interp/
tatur dilatio: et an/
gelus erat de illis qui
erant dilatatī charita/
te. s. Ex captiui/
tate ninive. Blo. Ex his scilicet q̄s ninive captiuauerūt.
h. Fratrem meum: id est cognatum. i. Loqueret:
id est raguel. k. De eo: id est de tobia maiore. l. Qui
sit se. i. iuit versus eum. m. Uxor eius: scilicet raguelis.
n. Non māducabo. Simile dixit eliezer Gen. xxiij. o.
qu iuit mesopotamiā pro accipiēda vxore isaac filio abraę.

Ca.
gentilis populus.
p̄s. 1.
cabo neq...
nionem m...
p̄mittat...
filia tuam...
bo: raguel...
cucurrit...
ingressi s...
re cepit...
liter con...
taret / r...
tenti rel...
gelus: T...
ih: quo...
debetur...
ideo ali...
re illam...
ed: Non...
ces et la...
spectu...
do: qu...
me ven...
retur o...
gem m...
bium g...
dam. Et...
teram s...
tradidit...
am & de...
cob sit v...
iungat v...
dictionē...
s accepta...
scriptio...
hec ep...
tes de...
el ad se...
et p̄ce...
b alterum...
durat i...
et lachry...
f dñi an...
Dominu...
um pro...
p...
cam. H...
bias ser...
lit de ca...
coris: p...
magna ad que accedere
quasi religans nō au
det. Apoc. xx. a. Qui
di angelam descendē/
tum de celo: habentes
dauem abyssi & cate/
nam magnam in ma/
nibus: & apprehendit
uos omem serpentem
intrapā/ qui ē diabo/
lus & sathanas: & liga/
uēt eum per ānos mil/
le & mille: euz in aby/
ssum. Item signū ibi
p̄tēntis qd hic p̄
tēntis expulsi. s. tenebrosa corda
& cordes iustorū expulsi sunt p̄
noctes iudice iustū permitit q̄ti

a **R**aguel. i. gentilis populus. b **E**xpauit: audies co-
minationes pene eterne. c **I**llis septē. i. doctorib⁹ suis.
d **T**imere cepit: seruilliter primo. e **N**on potuit. q.

v. pctm̄ z obstinatio
eorum impediuit eos
vt eā nō haberēt. Si-
mile Job. xij. f. Pro-
pterea nō poterāt cre-
dere. i. obstinati nōle-
bant. f **S**cōm le-
gem moysi: Au-
me. vlt. c. g **E**t ac-
cepta charta. Blo.
Sicut in baptismo ab-
renūciamus diabolo
et omnib⁹ operib⁹ ei⁹ /
et in patrem z in filiū
et ī spiritū sanctū nos
credere confitemur: z
symbolū nostrē fidei
quasi chartam accipi-
mus. h **A**lterūz
cubiculū: ab eo scz
in quo septem viri sa-
re mortui sūt. **L**a-
chrymata ē sara vt
mater ei⁹. k **F**or-
ti animo esto. q. d.
nō timeas simile eue-
rū. l **P**ro tediō:
id est merito tediū qd
sustinuisti. Uel p te-
diō: id est loco tediū.

Expo. Ca. VIII
m **O**stēs vero
p **C**enauerūt /
introduce-
runt iu. id est tobīā.
n **A**d eam. i. sara.
o **D**e cassidili: id
est de pera / a casse di-
ca. Uel de cassidili a
casside. i. de corde pe-
nitentis: vbi per pec-
catum diabolus fece-
rat suam mātionem.
p **I**n deserto su-
perioris egypti.
Ad litterā ibi religat⁹
dicatur almod⁹: quia
ibi habitāt

.i. ag-
mina ad que accedere
quasi religatus nō au-
det. Apoc. xx. a. **A**-
di angelum descendē-
tem de celo: habentes
clauem abyssi / z cate-
nam magnam in ma-
nu sua: z apprehendit
draconem / serpentem
antiquū / qui ē diabo-
lus z sathanas: z liga-
uit eum per ānos mil-
le: z misit euz in aby-
ssum. **I**dem sīgur ibi
per abyssum: qd hic p
superiōrē egyptuz. f. tenebrosa corda maloz: in quos diabolus
a cordibus iustozū expulsus mittit pmissiue: **L**igat tñ: quia
nec ipsos ledere tātū permittit qstū nitit. q **S**cōm cras

cabo neqz bibā / nisi prius pe-
titionem meam confirmes: z
promittas mihi dare saram
filiā tuam. **Q**uo audito ver-
bo / raguel expauit / sciens qd
euenerit illis septē viris: qui
ingressi sunt ad eam: z timē-
re cepit: ne forte z huic sumi-
liter contingeret. **E**t cuz nu-
taret / z non daret vllum pe-
tenti responsū / dixit ei an-
gelus: **N**oli timere dare illā
isti: quoniā huic timenti deū
debetur conuux filia tua:
ideo alius nōn potuit habe-
re illam. **T**unc dixit ragu-
el: **N**on dubito qd deus pre-
ces z lachrymas meas ī cō-
spectu suo admiserit. **E**t cre-
do / quoniāz ideo vos fec ad
me venire: vt z ista coniūge-
retur cognationi suē / fm le-
gem moysi. **E**t nunc noli du-
bium gerere / q tibi eam tra-
dam. **E**t apprehendens dex-
teram filie suē / dextere tobie
tradidit / dicens: **D**eus abra-
am / z deus isaac / z deus ia-
cob / sit vobiscum: z ipse cō-
iungat vos: impleatqz bene-
dictionē suam in vobis. **E**t
accepta charta / fecerunt cō-
scriptionē coniugij. **E**t post
hec epulati sunt / benedicen-
tes deum. **U**ocauitqz ragu-
el ad se annam vxorem suāz
et precepit ei / vt prepararet
alterum cubiculū. **E**t intro-
duxit ī eū saram filiam suāz:
i et lachrymata ē. **D**ixitqz ei:
k **F**orti animo esto filia mea.
Domin⁹ celi det tibi gaudi-
um pro tediō qd ppeffa es.
m **O**stēs vō **Ca. VIII**
n **C**enauerunt / intro-
duxerunt iuuenē ad
eam. **R**ecordatus itaqz to-
bias sermonē angeli / protu-
lit de cassidili suo partem te-
coris: posuitqz eam sup car-

id est post cras. r **D**eo iungimur: id est p̄gi debem⁹ per
orationē. s **I**n nostro erimus coniugio: quo ad copu-
lam corporū. t **F**ilij quippe zc. **E**tiam imitatores esse
debemus. v **I**ta:
scz irreuerent z libidi-
nose. x **Q**ue ig-
norant deuz. **A**b b
loco sumpsit ap̄ls il-
lud. j. **T**hefal. iij. a.
Hec est volūtas dei /
scificatio v̄ra: vt ab-
stineatis vos a foeni-
catione: vt sciat vnus /
quisqz vestrū suū vas
possidere in sanctifica-
tione z honore: non ī
passione desiderij si-
cut gentes / que igno-
rant deum. y **S**a s. 2. c.
nitas: id est salus.

bones viuos. **T**unc rapha-
el angelus apprehendit de-
monium / z religauit eum in
p deserto superioris egypti. **T**ūc
hortatus est virginem tobi-
as / dixitqz ei: **S**ara exurge / z
deprecemur deum hodie et
q cras z scōm crās: qz istis tri-
bus noctib⁹ deo iungimur:
r **T**ertia autez trāsacta nocte /
s in nōstro erimus coniugio.
t **F**ilij quippe sanctorū sum⁹ /
v et nō possum⁹ itā iūgi sicut
r gētes que ignōrāt deū. **S**ur-
gentes autez pariter / instan-
terqz orabāt ambo simul: vt
y sanitās daretur eis. **D**ixitqz
tobias: **B**omine deus patz
nostrozū / benedicāt te celi z
z terra z mare z fontes z flumi-
na: z omnes creature tue q
in eis sunt. **T**u fecisti adam
de limo terre: dedistiqz ei ad
iutorium euam. **E**t nunc do-
mine tu scis quia non causa
a luxurie accipio sordēz me-
b am / cōiugem: sed sola poste-
c ritatis dilectione: in qua be-
nedicatur nomen tuum in se-
cula seculozum. **D**ixit itaqz
d sara: **M**iserere nobis domi-
ne / miserere nobis: vt cōsene-
scamus ambo pariter sani.
e **E**t factum est circa pūllorūz
cantuz / accersiri iussit ragu-
el seruos suos. **E**t abierūt cū
eo pariter / vt foderent sepul-
chrū: **B**icebat enī: **N**e forte
simili modo euenerit ei / quo
f et ceteris alijs septēz viris q
g sunt ingressi ad eam. **C**unqz
parassēt fossam: reuersus ra-
guel ad vxorē suā / dixit ei:
t **A**ditte vnā ex ancillis tuis:
z videat si mortu⁹ ē: vt sepe-
liā eū anteqz illucescat dies.
r **A**t illa mittēs vnā ex ancil-
k lis suis. **Q**ue ingressa cūbi-
culuz / repperit eos saluos z
incolumēs: secū pariter dor-

sed sola posteritatis: quasi diceret: nō causa libidinis im-
plendē accipio vxorē / sed spe plis edu-
candē in cultum dei. **H**ec debet esse causa
pncipalis: s; alię pos-
sunt esse secundarię.
d **M**iserere. **H**is
dicat miserere / prop̄
duplicem miseriam q
in nobis est: culpe scz
et pene. e **P**ullo-
rum. **B**lo. **L**antus
pullozū / sonus est p̄-
dicatozū: qui post tene-
bras errozū / diez lucē
annūciāt futurū. **J**ob
xxxviij. d. **Q**uis po-
suit in viscerib⁹ hoīs
sapiētīā: aut qs dedit
gallo intelligentīāz:
f **A**lijs. vij. **P**er
istos vniuersitas re-
g **I**ngressi: copula
coniugij / non carnis.
h **A**d eaz: **E**t eru-
besceret coram homi-
nibus hunc sepelire.
i **E**x ancillis: id
est ex apostol. ij. **R**e-
gl. vj. d. **L**udam z vi-
llo: siam plus qz fact⁹ sū: z ero humilis in oculis meis: et cum
ancillis de quibus locuta es / gloriosior apparebo. k **C**u-
biculum: id est thalamū.

scz irreuerent z libidi-
nose. x **Q**ue ig-
norant deuz. **A**b b
loco sumpsit ap̄ls il-
lud. j. **T**hefal. iij. a.
Hec est volūtas dei /
scificatio v̄ra: vt ab-
stineatis vos a foeni-
catione: vt sciat vnus /
quisqz vestrū suū vas
possidere in sanctifica-
tione z honore: non ī
passione desiderij si-
cut gentes / que igno-
rant deum. y **S**a s. 2. c.
nitas: id est salus.
z **T**erra: ad litterā.
Uel mystice: **C**eli. i. **B**
angeli. **T**erra: id est
homines. **M**are:
id ē penitētes. **F**on-
tes: id est doctores.
Flumina: id est p̄-
dicatores. a **N**ō
luxurie cā. **A**ug⁹.
Vehemens amator
vxoris / adulter est. **S**ca. 2. b.
b **S**orozem: id
est consobrinam. c
Sed sola posteritatis: quasi diceret: nō causa libidinis im-
plendē accipio vxorē / sed spe plis edu-
candē in cultum dei. **H**ec debet esse causa
pncipalis: s; alię pos-
sunt esse secundarię.
d **M**iserere. **H**is
dicat miserere / prop̄
duplicem miseriam q
in nobis est: culpe scz
et pene. e **P**ullo-
rum. **B**lo. **L**antus
pullozū / sonus est p̄-
dicatozū: qui post tene-
bras errozū / diez lucē
annūciāt futurū. **J**ob
xxxviij. d. **Q**uis po-
suit in viscerib⁹ hoīs
sapiētīā: aut qs dedit
gallo intelligentīāz:
f **A**lijs. vij. **P**er
istos vniuersitas re-
g **I**ngressi: copula
coniugij / non carnis.
h **A**d eaz: **E**t eru-
besceret coram homi-
nibus hunc sepelire.
i **E**x ancillis: id
est ex apostol. ij. **R**e-
gl. vj. d. **L**udam z vi-
llo: siam plus qz fact⁹ sū: z ero humilis in oculis meis: et cum
ancillis de quibus locuta es / gloriosior apparebo. k **C**u-
biculum: id est thalamū.

A Duobus vnicis: id est duobus qui sunt vna caro per conjugiu. **B** In cibos: panem corpalem ad littera: q no- bis quotidie necessari est: De quo dicit Deut. viij. a. Non i solo pane zc. Sed alius panis longe plus necessar est nobis: spualis scilicet: fides/spes/charitas: De q Luc. xj. a. Amice accomoda mihi tres panes: quia amic me us venit ad me d via: et non habeo quid po nam ante illu. Est eti am panis moralis. f. opera bona. De quo Job. iij. e. Deus ci bus est vt faciam vo luntatem eius qui mi sit me: vt perficia op eius. Item est panis supessentials: sup om nes necessari. De q Matth. vj. b. Panē nostrū quotidianū da nob hodie. **I**ter agentibus. Scie bat enī q cito erāt re cessuri. **D**uas quos zc. Dū vac ce/sunt predicatorēs. Qui dicit vacce i se minino genere: ppter fecunditatē boni exē pli z doctrine: Dūq no dicunt ppter gemi nam charitatē: vel ppter fides z opationē: vel ppter vitaz z doc trinam. De his dicit i. Regl. vj. b. Arripi te ligna z facite plau strz nouū vniū: z duas vaccas scas quibus non est impositū iu- guz iūgite i plaustro: z recludite vitulos ea rum domi. **P**in gues: dicunt pingue dine charitatis. f. **A**diurauit: id est obsecrando rogauit. **E**xposi. Ca. IX **T**unc voca uit zc. **S**i me ipsū tradam. Non sunt condigne passioes hu ius tps zc. Roma. viij. d. **N**ō ero condignus. Glo. id est non dignā mer cede m tibi reddidero. **S**ive seruitia. i. seruos vel seruitēs. Et siue / nō tenetur h disiunctiue vel subiu ctive: sed copulatiue. **R**ecipias ab eo. Non debet pzelatus accipere pecuniā tem poraliū a subditis: nī si reddat prius chiro graphum spualiu. f.

B

7.9. b.

A

B

mientes. Et reuersa nuncia uit bonum nuncium. Et benedixerunt deus: raguel videlicet z anna vxor eius: Et dixerunt: Benedicimus te dñe deus israel: quia non contigit nobis quē admodū putabam. Fecisti enī nobi scū misericordiam tuaz: z excludisti a nobis inimicū psequen tem nos: **A**diser es autem dñob vnicis. Fac eos dñe plen bñdicē te: z sacrificiū tibi laudis tue: z sue sanita tis offerre: vt cognoscat vni uersitas gentium quia tu es deus solus in vniuersa ter ra. Statimqz pcepit ser uis suis raguel vt replerent fossā quā fecerāt: p qz illu cesceret. **V**xori autē sue dixit vt instrueret puiuiū: z p pararet omnia que in cibis erāt iter agētib necessaria. **D**uas quoqz vaccas pui uēs z quattuor arietes occi di fecit: z parari epulas om nibus vicinis suis: cunctisqz amicis. Et adiurauit raguel tobiam: vt duas hebdoma das moraret apud euz. **B**e omnib autem que posside bat raguel / dimidiā partem dedit tobie: z fecit hanc scri pturā: vt pars dimidia que superat / post obitum eorum tobis dominio deueniret.

Tunc vo cauit ad se tobias an gelū: quē qdem ho minem estimabat: dixitqz ei: **A**caria frater / peto vt au scultes verba mea: **S**i me ip sum tradam tibi seruū / nōn ero condign puidētie tue: **T**ñ obsecro te vt assumas ti bi animalia suē fuitia z va das ad gabelū in rages ciui tatem medozuz: reddasqz ei chirographū suū z recipias ab eo pecuniā / z roges eum venire ad nuptias meas. **S**cis enī ipse qm numerat

predicatio / p fessiones audiēdo / sacramēta ministrādo / oratio / ni inuigilādo. **A**d nuptias. Glo. christi z ecclesie: in quib christ facit de aq vinū nouū: Job. ij. b. i. in lege ostē dit spirituale intellectū. **D**us: dicitur inter me z pa trem. **Q**uattuor ex seruis. Glo. Predicatores ex gentib: per quos alij colliguntur. **C**amelos: id est docto res qui humiliat se ad fratrum onera portan da. Gal. v. l. a. Alter alterius onera porta te zc. **P**ecuni am. Glo. fidei obedi entiam. **D**e to bia. Glo. de christo. **A**d nuptias. Glo. christi z ecclesie. **E**xiliens. Partī cipius istud debet re solui i suū verbū z cō iunctionē apostolū: id est exiliē: et **O**culati sūt zc. Glo. **V**nde. **O**sculatur me osculo oris sui. **F**leuit. Glo. q cau dio. **S**it semē vestrum. Glo. car nale: vel opus vel imi tatores. **S**z cū timore. **N**ō in soni tu citare z hie: vt di. **V**ites hui mundi: De quib **E**sa. v. d. Citba ra z lyra et tympanū et tibia: et vinū in cō iuijs vestris: z opus dñi nō psideat. **I**te Judas p p. **V**bi sunt q i epulis suis mactē: id est maculose pui uā tes: sine timore senet ipsos palcentes. **E**xposi. Ca. X **T**im vo mo tras faceret. **L**ittera pla na est: et mysteriū si militer. **L**ū enī morā christus facit cum ec desia de gentib: ele cti de iudeis dolent q christus tardat redire ad reliquias israel cō uertendas. De quib **E**sa. x. e. **I**n veritate reliquie conuertent: reliquie in q iacob ad dñm fortes. **L**u men. **D**etaphorice loquitur anna: **L**umē oculorum vocat filiū suum: quasi valde ne cessarium z valde cha rum: sicut oculus cor pori. **I**n te vno: id est tu tras nobis suf ficiēs: sicut si omnia nostra essent. **S**imile

Camelos: id est docto res qui humiliat se ad fratrum onera portan da. Gal. v. l. a. Alter alterius onera porta te zc. **P**ecuni am. Glo. fidei obedi entiam. **D**e to bia. Glo. de christo. **A**d nuptias. Glo. christi z ecclesie. **E**xiliens. Partī cipius istud debet re solui i suū verbū z cō iunctionē apostolū: id est exiliē: et **O**culati sūt zc. Glo. **V**nde. **O**sculatur me osculo oris sui. **F**leuit. Glo. q cau dio. **S**it semē vestrum. Glo. car nale: vel opus vel imi tatores. **S**z cū timore. **N**ō in soni tu citare z hie: vt di. **V**ites hui mundi: De quib **E**sa. v. d. Citba ra z lyra et tympanū et tibia: et vinū in cō iuijs vestris: z opus dñi nō psideat. **I**te Judas p p. **V**bi sunt q i epulis suis mactē: id est maculose pui uā tes: sine timore senet ipsos palcentes. **E**xposi. Ca. X **T**im vo mo tras faceret. **L**ittera pla na est: et mysteriū si militer. **L**ū enī morā christus facit cum ec desia de gentib: ele cti de iudeis dolent q christus tardat redire ad reliquias israel cō uertendas. De quib **E**sa. x. e. **I**n veritate reliquie conuertent: reliquie in q iacob ad dñm fortes. **L**u men. **D**etaphorice loquitur anna: **L**umē oculorum vocat filiū suum: quasi valde ne cessarium z valde cha rum: sicut oculus cor pori. **I**n te vno: id est tu tras nobis suf ficiēs: sicut si omnia nostra essent. **S**imile

La. **A**d nuptias. Glo. christi z ecclesie: in quib christ facit de aq vinū nouū: Job. ij. b. i. in lege ostē dit spirituale intellectū. **D**us: dicitur inter me z pa trem. **Q**uattuor ex seruis. Glo. Predicatores ex gentib: per quos alij colliguntur. **C**amelos: id est docto res qui humiliat se ad fratrum onera portan da. Gal. v. l. a. Alter alterius onera porta te zc. **P**ecuni am. Glo. fidei obedi entiam. **D**e to bia. Glo. de christo. **A**d nuptias. Glo. christi z ecclesie. **E**xiliens. Partī cipius istud debet re solui i suū verbū z cō iunctionē apostolū: id est exiliē: et **O**culati sūt zc. Glo. **V**nde. **O**sculatur me osculo oris sui. **F**leuit. Glo. q cau dio. **S**it semē vestrum. Glo. car nale: vel opus vel imi tatores. **S**z cū timore. **N**ō in soni tu citare z hie: vt di. **V**ites hui mundi: De quib **E**sa. v. d. Citba ra z lyra et tympanū et tibia: et vinū in cō iuijs vestris: z opus dñi nō psideat. **I**te Judas p p. **V**bi sunt q i epulis suis mactē: id est maculose pui uā tes: sine timore senet ipsos palcentes. **E**xposi. Ca. X **T**im vo mo tras faceret. **L**ittera pla na est: et mysteriū si militer. **L**ū enī morā christus facit cum ec desia de gentib: ele cti de iudeis dolent q christus tardat redire ad reliquias israel cō uertendas. De quib **E**sa. x. e. **I**n veritate reliquie conuertent: reliquie in q iacob ad dñm fortes. **L**u men. **D**etaphorice loquitur anna: **L**umē oculorum vocat filiū suum: quasi valde ne cessarium z valde cha rum: sicut oculus cor pori. **I**n te vno: id est tu tras nobis suf ficiēs: sicut si omnia nostra essent. **S**imile

f. Cor. xv. d. Ut sit de oia in omnib: id est sufficiat omni- bus. a Satis fidelis: id est valde. Hoc presumebat to- bias: qz dixerat se angelus esse filiu ananie. Probabile enim est: de bono patre bonu esse filiu: Juxta illud Ecce. xvj. c. Sicut mater ita et filia.

b Nullo mo con- solari poterat. Si- mile legitur de iacob Gen. xxxvij. g. Con- gregatis cunctis liber- etis: vt lenirent dolo- rem patris: noluit co- solatione recipere. Jtez Bere. xxxj. c. Et Barth. ij. c. Vox in rama audita est: plo- ratus et hularu mul- tus: rachel ploras filios suos: et noluit plo- lari: quia non sunt.

c **M**ane h. Ita gen- tiles christum secum volunt retinere: s non vult christus: Immo sicut tobias cum vxore sua redijt ad patres suos: ita christus in sine temporu cum ecclesia de gentib redibit ad iudeos: qd sigr tras portatio libri in missa i sine. s. d sinistro cor- nu altaris ad dextru.

d **C**omputant: d me solliciti. e **I**lle tobias. f **T**radidit. f. raguel. g **I**n pueris. i. i ser- uentibus. h **I**n puellis: id est i ancil- lis. i **A**ngel' em dñi sanctus. Qui- dam libri non habent em: qui autes habet: large debent sumere: expletive: no causati- ue. k **P**ri' q mori- ar: Et ita factu su- it. l **P**aretes. i. ra- guel et ana. m **D**iligē marituz. Hoc idem debent monere sacerdotes suas paro- chianas. Unde ad Ti- tum. ij. a. Doceant adolescentulas vt vi- ros suos ament: filios suos diligant: pruden- tes / castas / sobrias: domus curam habē- tes etc.

B **E**xposi. Ca. XI **U**nc reuer- teret: tobias. f. angelus. o

A **A**d charram. Vel hara: Gen. xj. d. Act. vij. a. p **S**i placet. Licentiam petit a socio: nos instruens / ne aliquid contra fratres / maxie sine plati licetia / psumam. q **L**en- to gressu: Hoc p. nouitjs i religioe: Sunt eni familia chri- stiet leno gradu debent sequi maiores: non pcedere: ne offen-

C **U**nc re- **C**a. XI. **Q**uenterentur / peruene- runt ad charram q est i medio itinere contra ni- uien / vndecio die. Bixtas

A **S**i placet. Licentiam petit a socio: nos instruens / ne aliquid contra fratres / maxie sine plati licetia / psumam. q **L**en- to gressu: Hoc p. nouitjs i religioe: Sunt eni familia chri- stiet leno gradu debent sequi maiores: non pcedere: ne offen-

vno habentes / te non debui- mus dimittere ire a nob. Cui dicebat tobias: Tace / et noli turbari: sanus est filius no- ster: sat' fidelis est vir ille cu quo nismus eum. Illa au- tem nullo modo cosolari po- terat: sed quotidie exiliens / circumspiciebat et circubat vias oes / per quas spes re- meandi videbatur / vt pcul videret euz / si fieri posset / ve- nientem. At vo raguel dice- bat ad generum suum: Adane hic: et ego mittam nunciu salutis de te ad tobiam ptez tuu. Cui tobias dixit: Ego noui quia pater meus et ma- ter mea modo dies compu- tant: et cruciatur spiritus eo- rum in ipsis. Cuiqz verbis mult' rogaret raguel tobia: et ill' e nulla ratione eum vel- let audire: tradidit ei saram / et dimidiam partem omnis substatie sue: i pueris et i pu- ellis: in pecudib' / et in came- lis: et i vaccl: et pecunia mul- ta: et saluum atqz gaudentes dimisit eum a se / dicens: An- gelus enim dñi sanctus sit in itinere vestro: pducateqz vos incolumes: et inueniatis om- nia recte circa parentes ve- stros: et videant oculi mei fi- lios vestros / prius qz moriar.

i **E**t apprehēdentes parentes filiam suaz / osculati sunt ea: et dimiserunt ire: monentes eam honorare soceros: dili- gēre maritum: regere famili- am: gubernare domu: et seip- sam irrephensibile exhibere.

C **U**nc re- **C**a. XI. **Q**uenterentur / peruene- runt ad charram q est i medio itinere contra ni- uien / vndecio die. Bixtas

C **U**nc re- **C**a. XI. **Q**uenterentur / peruene- runt ad charram q est i medio itinere contra ni- uien / vndecio die. Bixtas

C **U**nc re- **C**a. XI. **Q**uenterentur / peruene- runt ad charram q est i medio itinere contra ni- uien / vndecio die. Bixtas

C **U**nc re- **C**a. XI. **Q**uenterentur / peruene- runt ad charram q est i medio itinere contra ni- uien / vndecio die. Bixtas

dant et deficiant. Unde Gen. xxxij. c. dixit iacob ad esau: **M**osti dñe mi q paruulos habeam teneros: et oues et boues sctas mecum: quas si plus in ambulado fecero laborare / mo- rient vna die cuncti greges: Pcedat dñs me' an' futu suu: et ego seqr paulati vesti- glia eius / sicut videro puulos meos posse. Prouer. xix. a. **U**bi n est scietia aie / no e bo- num: et qui festinus e / pedibus offendit. r **E**x felle: quia parte tulit non totum. s **E**rit enim necessa- rium. Et recordatio amaritudinis passio- nis dñice necessaria e: quia omnem amaritu- dinem penitentie dul- ce reddit: qd sigr est Exo. xv. d. vbi aque marath per lignu po- situm in eis / in dulce / dinem versę sunt. Et liij. Regl. liij. g. per farinam que amaritu- dinez olle dulcorauit.

angelus: Tobia frater / scis quemadmodu reliquisti pa- trem tuum: Si placet itaqz tibi pcedam: et lento gra- du sequantur iter nostrum familie simul cum conuge tua / et cum animalib'. Cuiqz hoc placuisset vt irent / dixit raphael ad tobiam: Tolle tecum ex felle piscis: erit eni necessarium. Tulit itaqz to- bias ex felle illo: et abierit. **A**nnā vero sedebat secus viam quotidie / in supercilio montis / vnde respicere pote- rat d longinquo. Et dum ex eodem loco specularē ad- uentum eius: vidit a longe: et ilico cognouit venientem filium suum: currensqz nun- ciauit viro suo / dicens: Ec- ce venit filius tuus. Bixtas raphael ad tobiam: At vbi introieris domu tuaz / statim adora dñm deum tuu: et gra- tias agens ei / accede ad pa- trem tuu / et osculare eu: sta- timqz lini super oculos ei' ex felle isto piscis / qd portas te cu. Scias eni qm mor ape- rient oculi eius: et videbit pi- tuus lumē celi: et in aspectu tuo gaudebit. Tūc pcur- rit canis q simul fuerat i via: et qsi nuci' aduenies / bladi- mento sue caude gaudebat. Qua pp' exurgēs cep' ei' / cepit offēdēs pedib' / currē: et data manu puero / occurrit obuia filio suo: et suscipiēs / osculat' e eu / cu vxore sua: et cepit flere p gaudio. Cuiqz adorassēt deū et gras egissēt / sederūt. Tunc sumens to- bias d felle piscis: liniuit ocu- los patris sui: et sustinuit q- si dimidiam fere horam: et ce- pit albugo ex oculis eius qsi

ciat / pdicator: scilicet / et sic dñs corda illuminat. b **C**au- de. Blo. Cauda finis / corporis / pfectionem sigr vel mercedē que in fine tribuitur. c **F**ere horam. Expectauit parum scilicet et visum recepit. d **A**lbugo. Hęc est macula cu- piditatis.

B **A**nnā autem: id est synagoga. v **S**ecus viam: non- dum in via. Unde di- citur Barth. xij. a. q semen cecidit secus viam: id est verbum predicationis in cordi- bus iudeorum v' ma- lozum: qui non in via de qua dicitur Joh. xij. a. Ego sum via. r **I**n supercilio montis: id est fastu superbie. y **E**dit a lōge etc. Anna: id est bona pars iudeoz scilicet prophete / pa- triarche / de longe v- derunt christum: et sta- tim cognouerunt euz verum deum et veruz hominē. Sed mali d longe viderunt: et ad- huc non vident: quia longe sunt ab eo et fi- de et opere: et adhuc putant suuz messiam venturum: qui redi- ficabit hierusalem au- reā / et saluabit eos. Et quidam iudei modo dicunt / q nisi in breui veniat / sunt decepti.

C **A**d tobiam: so- cium suuz. a **P**re- cucurrit. Blo. quia salutis donu prenun-

C **A**d tobiam: so- cium suuz. a **P**re- cucurrit. Blo. quia salutis donu prenun-

C **A**d tobiam: so- cium suuz. a **P**re- cucurrit. Blo. quia salutis donu prenun-

B **A**nnā autem: id est synagoga. v **S**ecus viam: non- dum in via. Unde di- citur Barth. xij. a. q semen cecidit secus viam: id est verbum predicationis in cordi- bus iudeorum v' ma- lozum: qui non in via de qua dicitur Joh. xij. a. Ego sum via. r **I**n supercilio montis: id est fastu superbie. y **E**dit a lōge etc. Anna: id est bona pars iudeoz scilicet prophete / pa- triarche / de longe v- derunt christum: et sta- tim cognouerunt euz verum deum et veruz hominē. Sed mali d longe viderunt: et ad- huc non vident: quia longe sunt ab eo et fi- de et opere: et adhuc putant suuz messiam venturum: qui redi- ficabit hierusalem au- reā / et saluabit eos. Et quidam iudei modo dicunt / q nisi in breui veniat / sunt decepti.

C **A**d tobiam: so- cium suuz. a **P**re- cucurrit. Blo. quia salutis donu prenun-

C **A**d tobiam: so- cium suuz. a **P**re- cucurrit. Blo. quia salutis donu prenun-

C **A**d tobiam: so- cium suuz. a **P**re- cucurrit. Blo. quia salutis donu prenun-

C **A**d tobiam: so- cium suuz. a **P**re- cucurrit. Blo. quia salutis donu prenun-

C **A**d tobiam: so- cium suuz. a **P**re- cucurrit. Blo. quia salutis donu prenun-

C **A**d tobiam: so- cium suuz. a **P**re- cucurrit. Blo. quia salutis donu prenun-

C **A**d tobiam: so- cium suuz. a **P**re- cucurrit. Blo. quia salutis donu prenun-

C **A**d tobiam: so- cium suuz. a **P**re- cucurrit. Blo. quia salutis donu prenun-

Ps. 117. a Sciebāt. i. cognoscebāt. b Castigasti. Ps. Casti-
gans castigavit me dñs rē. c Der homines. Ita ipse
putabat: s̄ angel⁹ corp⁹ hūanū ex aere sibi assūperat/qđ po-
stea in p̄iacentē materiā versum est: vt dicit s̄ stella duce ma-
gor: et de colūba in q̄ sp̄s̄ctūs sup̄ iesum descendit in bap̄tis-
mo. Illud autē corp⁹
mouebat vel āgel⁹ in-

S̄t membranū

tra exis: vel sp̄s̄ vita-
lis: q̄ p̄t̄ aiām est in
corp⁹: Libos autē i cor-
porabat: sed nō uiue-
bat mēbr̄is: imo incor-
porati adnihilabant:
sicut aq̄ ad calorē sol.

B Achior et na-
bath: Isti sūt amici
fortunē: q̄ cum fortun-
a redierūt. De q̄bus
dicit Eccl̄. vi. a. Est
enī amic⁹ s̄m̄ t̄ps̄: r̄ n̄
p̄manebit in t̄pe tribu-
lationis. Itē. Est am-
cus soci⁹ m̄s̄e: r̄ n̄ p̄-
manebit i die necessi-
tatis. Item ibidem. b.
Amic⁹ fidelis / fortis
p̄ctio: q̄ aut̄ inuenit
illū / inuenit thesaurū.
Amico fideli nulla est
compatio.

Expo. Ca. XII.

Tunc voca-
uit ad se to-
bias: sc̄ier
f. Quid pos-
sum⁹ rē. Ps. Quid
retribuā dño rē. Hoc
ē s̄ ingratos. g. Al-
lata: nobiscus. b

Acceptā habere.
Blo. i. acceptabilis ac-
cipere. i. Deū: a q̄
oia. k. Corā oib⁹
viuētib⁹: in exēplis
alijs dicit Blo. Ro-
ma. xij. d. Prouiden-
tes bona: nō tm̄ coras
deo: s̄ etiā corā oibus
hoib⁹. l. Confite-
mī. Blo. i. laudate.
m. Nobiscū. Blo.
bñ agētib⁹. n. Ete-
nim sacramtū rē.
Blo. Dysteria regē/
da: opera dñi p̄dicā-
da. Sed hic obijcit.
Sap. vi. d. d̄: Non
abscondā a vob sacra-
menta dei: s̄ ab initio
natiuitatē inuestiga-
bo: r̄ ponā in lucē sciē-
tiam illē: r̄ non p̄teri-
bo veritatē: neq; cū inuidia tabescēte / iter habebō. Sol. Dy-
steria dei p̄ loco r̄ t̄pe reuelāda sunt: et p̄ loco r̄ t̄pe occultan-
da. An̄ Datt̄. xv. c. Nō est bonū sumere panē s̄i. rē. Itēz
Datt̄. vij. a. Nolite sanctū dare canib⁹ rē. Itēz Prouerb.
xxv. a. Gloria dei ē celare verbū: r̄ gloria regū iuestigare ser-
monē. Hoc idē dicit Interliū. p̄notata. o. Bona ē oro-
cū ieiunio. Dio q̄si q̄daz auicula euolat an̄ deū: ibiq; mā-
datū pagit: q̄ caro puenire neq;: Cuius alē sunt ieiunū r̄ ele-

tra exis: vel sp̄s̄ vita-
lis: q̄ p̄t̄ aiām est in
corp⁹: Libos autē i cor-
porabat: sed nō uiue-
bat mēbr̄is: imo incor-
porati adnihilabant:
sicut aq̄ ad calorē sol.
Achior et na-
bath: Isti sūt amici
fortunē: q̄ cum fortun-
a redierūt. De q̄bus
dicit Eccl̄. vi. a. Est
enī amic⁹ s̄m̄ t̄ps̄: r̄ n̄
p̄manebit in t̄pe tribu-
lationis. Itē. Est am-
cus soci⁹ m̄s̄e: r̄ n̄ p̄-
manebit i die necessi-
tatis. Item ibidem. b.
Amic⁹ fidelis / fortis
p̄ctio: q̄ aut̄ inuenit
illū / inuenit thesaurū.
Amico fideli nulla est
compatio.
Expo. Ca. XII.
Tunc voca-
uit ad se to-
bias: sc̄ier
f. Quid pos-
sum⁹ rē. Ps. Quid
retribuā dño rē. Hoc
ē s̄ ingratos. g. Al-
lata: nobiscus. b
Acceptā habere.
Blo. i. acceptabilis ac-
cipere. i. Deū: a q̄
oia. k. Corā oib⁹
viuētib⁹: in exēplis
alijs dicit Blo. Ro-
ma. xij. d. Prouiden-
tes bona: nō tm̄ coras
deo: s̄ etiā corā oibus
hoib⁹. l. Confite-
mī. Blo. i. laudate.
m. Nobiscū. Blo.
bñ agētib⁹. n. Ete-
nim sacramtū rē.
Blo. Dysteria regē/
da: opera dñi p̄dicā-
da. Sed hic obijcit.
Sap. vi. d. d̄: Non
abscondā a vob sacra-
menta dei: s̄ ab initio
natiuitatē inuestiga-
bo: r̄ ponā in lucē sciē-
tiam illē: r̄ non p̄teri-
bo veritatē: neq; cū inuidia tabescēte / iter habebō. Sol. Dy-
steria dei p̄ loco r̄ t̄pe reuelāda sunt: et p̄ loco r̄ t̄pe occultan-
da. An̄ Datt̄. xv. c. Nō est bonū sumere panē s̄i. rē. Itēz
Datt̄. vij. a. Nolite sanctū dare canib⁹ rē. Itēz Prouerb.
xxv. a. Gloria dei ē celare verbū: r̄ gloria regū iuestigare ser-
monē. Hoc idē dicit Interliū. p̄notata. o. Bona ē oro-
cū ieiunio. Dio q̄si q̄daz auicula euolat an̄ deū: ibiq; mā-
datū pagit: q̄ caro puenire neq;: Cuius alē sunt ieiunū r̄ ele-

+ mēbrana oui egredi. Quā
apprehendens tobias / traxit
ab oculis eius: statimq; vi-
sum recepit: Et glorificabāt
deum / ipse videlicet r̄ vxor
eius: r̄ omnes qui sciebant
euz. Dicebatq; tobias: Be-
nedico te dñe de⁹ israel: qm̄
tu castigasti me: r̄ tu saluasti
me. Et ecce ego video tobiā
filiuz meum. Ingressa est eti-
am post septem dies sara vx-
or filij eius: r̄ omnis familia
r̄ pecora sana / r̄ camelū / r̄ pe-
cunia multa vxoris: sed et
alia pecunia quas recepat a
gabelo. Et narrauit parenti-
bus suis omia beneficia dei
que circa eum fecisset p̄ hō-
minē qui eum duxerat. Ue-
nerūtq; achior r̄ nabath cō-
sobrini tobie / gaudentes ad
tobiaz / r̄ congratulātes ei d̄
omnibus bonis que circa il-
lum ostenderat deus: et per
septem dies epulantes / om-
nes cum gaudio magno ga-
uisi sunt. Ca. XII

Tunc vocauit ad se
tobias filium suum /
dixitq; ei: Quid pos-
sumus dare viro isti sancto
qui venit tecum? Respon-
dens tobias dixit patri suo:
Pater / quā mercedem da-
bimus ei: aut quid dignum
poterit esse beneficijs eius?
At duxit r̄ reduxit sanum:
pecuniam a gabelo ipse re-
cepit: vxorem ipse me habe-
re fecit / r̄ demoniū ab ea ipe
compescuit: gaudium paren-
tibus eius fecit: meipsum a
deuoratione piscis eripuit:

mosyna. Ieiunū qđ leuem facit orationē: vt cito euolet: sed
elemosyna pingūe facit / me deficiat in via. An̄ Eccl̄. xxv. d.
Oblatio iusti impinguat altare: r̄ odor suauitatis ē in sp̄ctū
altissimi. Breuē h̄i sūt angeli missi ad sodomā incendendam:
Gen. xix. Hi sūt tres nūcū q̄ petri. i. fidei p̄stantia: ad come-
lū adduxerūt. Act. x
d. Hi sunt turmae tres
iacob. i. cuiuslibet p̄-
nitētis: Gen. xxij. a.
Hi sunt tres discipuli
corā q̄b⁹ dñs trāsigna-
rat in mōte: Datt̄.
xvij. a. Qualit̄ hęc fie-
ri debeant / docet dñs
Datt̄. v. et. vi. p̄
Qm̄ elemosyna
rē. Eccl̄. xxi. c. Co-
clude elemosynā i cor-
de paup̄is: r̄ hęc p̄ te
exorabit ab oī malo.
Prouerb. x. a. Non
p̄derūt thesauri i pie-
tatis: iusticia s̄o a mor-
te liberabit. Eccl̄.
vij. e. Argentū et au-
rum eoz nō valebūt
eos liberare in die fu-
roris dñi. g. Pur-
gat p̄ctā. Eccl̄. ij. d.
Ignē ardentem extin-
guit aq̄: r̄ elemosyna
resistit peccatis. r̄
Qui aut̄ faciunt.
Ps. Qui diligit iniq̄-
tate / odit aiā suā. s
Manifesto ergo.
Sap. vi. d. Ponam
in lucē scias illē: r̄ nō
p̄teribo veritatē. t
An̄ orabas. In
duob⁹ comedat tobi-
as ab̄ angelo: i. oīone r̄
sepultura mortuorū:
p̄t̄pta regis cōmina-
tione: q̄ ambo d̄ nec-
te ipebat. v. Ego
obtuli oīone tuā:
que cuz opib⁹ miseri-
cordie accepta ē deo:
S̄z quō offert āgelus
oīone nrām deo: cum
deus nouerit anteq̄ fi-
ant: r̄ nihil ab aliq̄ di-
scit: s̄ ipse oēs docet.
Expositionē hui⁹ in-
uenies in Blo. sup̄ il-
lud Pbil. iij. a. P̄ti-
tiones v̄z̄ innotescūt
ap̄ deū. Ibi ei d̄ q̄
āgel⁹ d̄z offerre oīone
vel p̄cedo qđ erga se
fiat / vel p̄sūlēdo qđ fa-

ciat: r̄ dñs ei reuelat qđ circa nos fieri vult: Tūc angelus com-
p̄ta voluntate dei / gaudēs ei / iux̄ velle ei⁹ opat: suggerēs no-
bis p̄seruare i oīone r̄ i alijs bonis. Nihil ergo ap̄te attri-
buit angelo cū d̄: Obtuli oīone rē. sed pon⁹ deo: vt s̄i sen-
sus: De⁹ reuelauit mihi oīone tuā sibi esse acceptā: cui p̄gra-
tulās orauī p̄ te. Orant autē sancti tm̄ qđ vidēt deū velle.
r̄ Ut tēptatio. i. patiētia tēptatiōis ostēderet re acceptū
deo: qui corripit omnē filiū que diligit: Quis enī filius quez

B

C

La. 12
vt curare
filij tui a
Ego e
gelus: b
astamus
hec aud
tremem
ram sup
f ruz ex
bis. M
cum est
luntan
dicte
i bar qu
ducant
abo n
k homi
i Tem
tar ad
autem
rare o
Et cui
cu eoz
tra eum
runt. R
ras res
terunt t
narrat
lia euen
p
p
num

non corripit pater? Heb. xij. b. Proverb. iij. b. Quis diligit dñs/corripit: et quasi pater in filio complacet sibi. Eccl. ij. a. Fili accedens ad servitutē rē. a. Unus ex septē: Et vniuersitate angeloz: que septenario figur: quia vita nostra septem dieb⁹ agitur: Et propter septiformē spiritū quo repleti sūt boni. Apoc. j. b.

Gratia vob⁹ et pax ab eo q̄ est: et qui erat: et qui venturus est: et a septem spiritib⁹ qui in conspectu throni eius sunt. b. Astam⁹. Glo. seruire parati: q̄ cunctis sum⁹ missi: De us enī vbiq̄ est. c.

Turbati timore. **C**eciderūt / hū miliari. **S**up facie: non retro vt mali. **P**ax vobis: Pax scilicet pectoris: De qua Joh. xiiij. d. Pacē relinquo vob⁹. Enā Luc. ij. b. Pax hoibus bonę volūtat⁹. Sup quā dabitur pax eternitatis: De q̄ Phil. iij. b. Pax dei que exuperat omnem sensū/custodiat corda via: et itelligētias vras i chris̄to iesu dño nro Joh. xiiij. d. Pacem meas do vobis. g.

Cū esset vobiscū / in forma humana. **C**ārate cū leticia. **M**anducare et bibere. Glo. Necessitate q̄si comedebā / vt essem familiarior vobis: non necessitate: Deus enī cibus est panis qui de celo descendit: Joh. vi. k.

Videri nō potest: in via / scilicet oculis corpis. Joh. j. b. De / um nemo vdit vnq̄. Exo. xxxij. d. Non videbit me homo et viuet. **T**em / pus est ergo. q. d. opus psūmaui qd̄ iniunctum fuit mibi: et ideo tempus est reuertēdi: Et ita dñs psūmato negotio p quo venerat in hūc mūdū / rediit ad patrē suum. m. **D**e / um: Non dicit me. n. **M**irabilia: quia mirabilis deus in sanctis suis. o. **P**er horas tres: trinitati gr̄as agen / tes. p. **E**xurgentes rē. Glo. vtilitati proximorum stu / dent. q. **P**erens autē. **E**xpo. La. XIII (dentes tobias rē. Glo. Cōfessus ē ei⁹ veritatē et misericor / dia / docēs bñficia dei semp̄ pdicare: et flagella timere: **R**eplet⁹ q̄ spū phetie / d̄ supna hierusalē milia decātar: Po / pul⁹ q̄s iudeoz i fine seculi puerus / multos doctores habebit et pphas / q̄ mētes prior⁹ ad supna desideria accēdūt / celest⁹ patrię gaudia pdicādo. r. **M**agn⁹ es dñe. Ps. Da / gnus dñs et laudabilis nimis. Itē parū dñs et admirabil⁹ / nis. Paruulus (inq̄t Esa. ix. b) natus est nob⁹: et filius dar⁹ est nobis. Et hic incipit canticū tobie: in quo horat tobias hie / rusalē et captiuū populū dei / vt exēplo sui puererēt ad dñs / et facerent iusticiā coram eo: et crederēt q̄ cū eis faceret mise / ricordia. Prophetavit etiā de hierusalē in h̄ cantico / dicens: Omnes fines terrę adorabūt te: nationes ex longinq̄ veniēt

vt curarem te: et saram vxorē filij tui a demonio liberarē. Ego enim sum raphael angelus: vnus ex septem qui astamus ante deum. Cunctis hec audisset / turbati sunt: et trementes ceciderunt in terram super faciem suam. **B**ixitq̄ eis angelus: Pax vobis. Nolite timere. Etenim cum essem vobiscū: per voluntatē dei erā: Ipsum bñdicitē / et cāntate illi. **V**idebar quidem vobiscum manducare et bibere: s̄ ego vtor cibo inuisibili et potu qui ab hominib⁹ videri non potest. **T**empus est ergo vt reuertar ad eum qui me misit: vos autem bñdicitē deū: et enarrate omnia mirabilia eius. Et cum hec dixisset / ab aspectu eorum ablat⁹ est: et vltra eum videre non poterunt. Tunc pstrati p̄ horas tres in faciem / benedixerunt deum: et exurgentes / narrauerunt omnia mirabilia eius. **Ca. XIII.**

Perens autem tobias senior os suuz / bñdixit dñs / et dixit: **M**agnus es domine in eternū: et in omnia secula re /

ad te: et munera offerētes / adorabūt dñm i te: **O**d mystice dicitur de tpe gr̄e / sequētia monstrat: vbi dicit: **P**orte hierusa ex saphiro et smaragdo edificabūt: et p vicos ei⁹ alleluia cantabit. De eodē d̄: Esa. liij. c. Ecce ego sternā per ordinē lapides tuos: et fundabo te in saphiris. Apoc. xxi. c. Ipsa ciuitas aurū mūdū simi / le vitro mūdo: fundamēta muri ciuitatis cum lapide p̄cioso ornata. Item nota q̄ tobias omne vitium ingratiitudinis (q̄d sit q̄tuoꝝ modis) exclu / dit a se i hoc cantico. Ingratus enī est qui beneficia dei non memorat. Itē qui ei bona que habet non attribuit. Item qui gratias non agit / vlt̄ dimi / nute. Item qui vices ei non rependit. s.

gnum tuum: quoniam tu flagellas et saluas: deducis ad inferos et reducis: et non est qui effugiat manū tuā. **C**onfitemini domino filij israel: et in conspectu gentium laudate eum: quoniam ideo dispersit vos inter gentes que ignorant eum: vt vob⁹ enarretis mirabilia eius / et faciatis scire eos: quia nō est alius deus omnipotēs p̄ter eū. **I**pse castigauit nos propter iniquitates nostras: et ipse saluabit nos propter misericordiam suaz. **A**spicite ergo quod fecit vobiscum: et cum timore et tremore confitemini illi: regemq̄ seculorum exaltate in operib⁹ vestris. **E**go autē in terra captiuitatē meę confitebor illi: quoniam ostēdit maiestatem suam in gentem peccatricem. **C**onuertimini itaq̄ peccatores: et facite iusticiā coram deo / credentes q̄ faciat vobiscum misericordiam suam. **E**go autē et anima mea i deo letabimur. **B**enedicite domini omnes electi eius: agite dies leticie / et confitemini illi: **H**ierusalē ciuitas dei / castigauit te dñs in operib⁹ manū

aplos. Et infra: **I**git q̄ dispersi erant / p̄transibāt euangelicantes verbū dei. a. **N**ō est ali⁹ deus. Glo. Sūt dñi multi et dñi multi s̄ vn⁹ ops. j. Cor. viij. b. **C**astigauit nos. **H**oc videt falsum: q̄ castigatio ex gr̄a ē: nō merito iniquitatū: vt dicit Be. Sol. In castigatōe duo sūt: flagella / que merito sūt iniquitatū: et emēdatio / q̄ ē ex misericōdia dei. **U**ñ. Act. v. g. **I**bar apli gaudētes rē. **C** Propter misericōdiā suā: **N**ō p̄pter merita nra. **A**spicite: admirātes. e. **C**ū timore / cordis. f. **T**remore / corpis. Glo. nō tñ securi. **H**ri oēs q̄ timēt dñs. **P**rouer. xxvij. c. **H**rius vir q̄ semp̄ ē pauidus. **R**egēq̄. Glo. **N**ō vos: **I**pse enī ē q̄ opat in vob⁹: Esa. xxvi. c. et. j. Cor. xij. a. **E**go autem: q̄cqd̄ ali⁹ faciāt. **O**ndit: mibi. k. **M**aiestātē. i. magnitudinē misericōdie sue. **C**onuertimini: a pctō. Zach. j. a. **C**onuertimini ad me / et ego puerar ad vos. **I**n p̄mo oñd̄ libtas arbitrii: i sc̄o auctoritas dei. m. **F**acite iusticiā. **D**ecina a malo / et fac bonū. n. **C**orā deo: non corā hoib⁹. **M**atth. vij. b. **A**tten / dite rē. o. **E**go. i. ratio. p. **A**nima. Glo. sensualitas. **I**tē Glo. **C**or meū et caro mea exultauerūt i deū viuū. q. **D**ēs ps. 85. **E**lecti. **N**ō est enī speciosa laus in ore pctōris: Eccl. xv. b. **A**gite: i p̄cia. s. **C**astigauit: i. occidit. t. **I**n opib⁹

1. Reg. 2. a. Sap. 16. b. **I**n omnia secula. Esa. ix. b. **R**egni eius nō erit finis. **D**e deducis ad inferos. **D**ñs mortificat et viuificat: deducit ad inferos et reducit. i. **R**eg. ij. a. **M**anū id est potentia tuaz q̄ vbiq̄ est. **S**ilij israel: vidētes deū. **I**n conspectu gentium: in exēplū alijs. **U**t vos enarret. **S**ic enī fecit dñs in p̄mitiua ecclesia. **C**ū enī essent congregati discipuli ch̄risti oēs in hierusalē / p̄ mortē stephani dispersi sunt omēs. **U**ñ. Act. viij. a. **F**acta ē in illa die p̄secutio magna i ecclesia que erat i hierosolymis: et oēs dispersi sunt p̄ regiones iudeę et samarię / p̄fect

1. Reg. 2. a. Sap. 16. b.

B

Ps. 127.

Ps. 36.

Ps. 85.

bus: id est propter opera. a In bonis: que ei non tua sunt. Esa. xvi. c. Omnia enim opera nostra operat es nobis. b Tabernaculum. Blo. Qd destructum erat per pctm. Jte Blo. Templu dei sanctu est: qd estis vos. i. Cor. ij. d. c Captiuos. Blo. diaboli. Uti: Captiuu duxit captiuitatem: dedit dona hoibus: Eph. iij. b.

C In omnia secula seculorum: id est sine fine. e Fulgebis. Barth. xij. f. Fulgebunt iusti sicut sol. f Omnes finita terrenitate. g Adorabunt. Blo. id est honorabunt. h Ex longinq. Blo. Que remote erat i regione pcti: Luc. xv. c Item Esa. ix. a. Habitantibus in regione vmbre mortis: lux orta est eis. i Aduenera deferetes: scilicet seipos. k Et terram: viuentium. l Maledicti est. Barth. xxv. d. Item maledicti i ignem eternu red. m Condemnati: id est in eternu corpore et anima danati: Induent enim sicut diploide confusione sua. Esa. lx. c. Bena et regnum qd n seruerit tibi: perbit. n Edificauerint: in virtutib. o Lei in mundo. p In filiis tuis: saluatis. q Congregabuntur: quia dissi erant ante. Esa. lx. a. Omnes isti congregati sunt: venerunt tibi: filij tui de longe venient. r Anima mea benedic dominu: quic quid agant alij. Ps. Benedic anima mea dominu: et noli obliuisci omnes retributiones eius. s Hierusalem: ecclesiam.

B Ps. 108. In virtutibus eius: edificauerint: in mundo. p In filiis tuis: saluatis. q Congregabuntur: quia dissi erant ante. Esa. lx. a. Omnes isti congregati sunt: venerunt tibi: filij tui de longe venient. r Anima mea benedic dominu: quic quid agant alij. Ps. Benedic anima mea dominu: et noli obliuisci omnes retributiones eius. s Hierusalem: ecclesiam.

B Ps. 102. Benedic anima mea dominu: et noli obliuisci omnes retributiones eius. s Hierusalem: ecclesiam.

B Ps. 83. Confirmatio est predicto: et conclusio cantici.

B Ps. 83. Confirmatio est predicto: et conclusio cantici.

B Ps. 83. Confirmatio est predicto: et conclusio cantici.

B Ps. 83. Confirmatio est predicto: et conclusio cantici.

B Ps. 83. Confirmatio est predicto: et conclusio cantici.

tuarum: Confitere domino in bonis tuis: et benedic deum seculorum: ut reedificet in te tabernacu suum: et reuocet ad te omnes captiuos: et gaudeas in omnia secula seculorum. Luce splendi da fulgebis: et omnes fines terre adorabunt te. Natio nes ex longinquo ad te venient: et munera deferentes adorabunt dominu in te: et terram tuam in sanctificationem habebunt: Nomen enim magnum inuocabunt in te. Maledicti erunt qui contempserit te: et condemnati erunt omnes qui blasphemauerint te: benedicti erunt qui edificauerint te. Tu autem letaberis in filiis tuis: quoniam omnes benedicentur: et congregabuntur ad dominum. Beati omnes qui diligunt te: et qui gaudent super pace tua. Anima mea benedic dominu: quoniam liberauit hierusalem ciuitatem suam a cunctis tribulationib eius dominus deus noster. Beatus ero si fuerint reliquie seminitas mei ad videndam claritatem hierusalem. Pforte hierusalem ex saphiro et smaragdo edificabitur: et ex lapide precioso omnis circuitus muros eius. Ex lapide candido et mudo omes plateges eius sternentur: et per vi-

cos eius alleluia cantabit. Benedictus dominus qui exaltauit eam: ut sit regnum eius in secula seculorum super eam: Amen.

C Capitulum XIII. Consummati sunt sermones tobie. Et postquam illuminatus est tobias: vixit annis quadraginta duobus: et vidit filios nepotum suorum. Complens itaque annis centum duobus: sepultus est honorifice in ninue. Quinquaginta natus et sex annorum: lumen oculorum amisit: sexagenarius vero recepit. Reliquum vero vite sue in gaudio fuit: et cum bono profectu timoris dei perrexit in pace. In hora autem mortis sue vocauit ad se tobiam filiu suu: et septem iuuenes filios ei: nepotes suos: dixitque eis: Prope erit interitus ninue: Non enim excidit verbum domini: et fratres nostri qui dissi sunt a terra israel: reuertentur ad eam. Omnis autem terra eius deserta replebitur: et domus dei que in ea incensa est: iterum reedificabitur: ibique reuertentur omnes timentes deum: et relinquent gentes idola sua: et venient in hierusalem: et inhabitabunt in ea: et gaudebunt in ea omnes reges terre: adorantes regem israel. Audite

naque. Blo. Sacratu numeru qnq genariu transferat: nec ad sexagenariu (q pfectione) apt senariu in q oia facta sunt (sgr) puenerat. n Reuertentur ad ea. S. zobias captiuus fuit cu dec tribub: q nunq redierat de captiuitate: vñ videt sal sum dicere tobias. Sol. Potest dici q loquitur de dec tribubus: Nec dicit q omnes erant reuerturi sed aliqui: et hoc verum fuit sub Eldra: vt dictum est. i. Eldre. vij. Vel melius: loquitur de duabus tribubus: que nondu captiuat erat sed captiuade a nabuchodonosor. Unde debet exponi: Dispersi sunt: id est dispergetur: vt sit ppheta. Vel mystice accipitur de spiritali hierusalem. i. de ecclesia: et de reuersione spiritali: que quotidie fit per penitentiam: et in fine reliquie israel saluabuntur: Esa. x. e. o Incensa: id est que incedetur. p Regem: no idola. q Audite ergo filij et pater loquitur ad tobiam et filios eius.

naque. Blo. Sacratu numeru qnq genariu transferat: nec ad sexagenariu (q pfectione) apt senariu in q oia facta sunt (sgr) puenerat. n Reuertentur ad ea. S. zobias captiuus fuit cu dec tribub: q nunq redierat de captiuitate: vñ videt sal sum dicere tobias. Sol. Potest dici q loquitur de dec tribubus: Nec dicit q omnes erant reuerturi sed aliqui: et hoc verum fuit sub Eldra: vt dictum est. i. Eldre. vij. Vel melius: loquitur de duabus tribubus: que nondu captiuat erat sed captiuade a nabuchodonosor. Unde debet exponi: Dispersi sunt: id est dispergetur: vt sit ppheta. Vel mystice accipitur de spiritali hierusalem. i. de ecclesia: et de reuersione spiritali: que quotidie fit per penitentiam: et in fine reliquie israel saluabuntur: Esa. x. e. o Incensa: id est que incedetur. p Regem: no idola. q Audite ergo filij et pater loquitur ad tobiam et filios eius.

naque. Blo. Sacratu numeru qnq genariu transferat: nec ad sexagenariu (q pfectione) apt senariu in q oia facta sunt (sgr) puenerat. n Reuertentur ad ea. S. zobias captiuus fuit cu dec tribub: q nunq redierat de captiuitate: vñ videt sal sum dicere tobias. Sol. Potest dici q loquitur de dec tribubus: Nec dicit q omnes erant reuerturi sed aliqui: et hoc verum fuit sub Eldra: vt dictum est. i. Eldre. vij. Vel melius: loquitur de duabus tribubus: que nondu captiuat erat sed captiuade a nabuchodonosor. Unde debet exponi: Dispersi sunt: id est dispergetur: vt sit ppheta. Vel mystice accipitur de spiritali hierusalem. i. de ecclesia: et de reuersione spiritali: que quotidie fit per penitentiam: et in fine reliquie israel saluabuntur: Esa. x. e. o Incensa: id est que incedetur. p Regem: no idola. q Audite ergo filij et pater loquitur ad tobiam et filios eius.

naque. Blo. Sacratu numeru qnq genariu transferat: nec ad sexagenariu (q pfectione) apt senariu in q oia facta sunt (sgr) puenerat. n Reuertentur ad ea. S. zobias captiuus fuit cu dec tribub: q nunq redierat de captiuitate: vñ videt sal sum dicere tobias. Sol. Potest dici q loquitur de dec tribubus: Nec dicit q omnes erant reuerturi sed aliqui: et hoc verum fuit sub Eldra: vt dictum est. i. Eldre. vij. Vel melius: loquitur de duabus tribubus: que nondu captiuat erat sed captiuade a nabuchodonosor. Unde debet exponi: Dispersi sunt: id est dispergetur: vt sit ppheta. Vel mystice accipitur de spiritali hierusalem. i. de ecclesia: et de reuersione spiritali: que quotidie fit per penitentiam: et in fine reliquie israel saluabuntur: Esa. x. e. o Incensa: id est que incedetur. p Regem: no idola. q Audite ergo filij et pater loquitur ad tobiam et filios eius.

naque. Blo. Sacratu numeru qnq genariu transferat: nec ad sexagenariu (q pfectione) apt senariu in q oia facta sunt (sgr) puenerat. n Reuertentur ad ea. S. zobias captiuus fuit cu dec tribub: q nunq redierat de captiuitate: vñ videt sal sum dicere tobias. Sol. Potest dici q loquitur de dec tribubus: Nec dicit q omnes erant reuerturi sed aliqui: et hoc verum fuit sub Eldra: vt dictum est. i. Eldre. vij. Vel melius: loquitur de duabus tribubus: que nondu captiuat erat sed captiuade a nabuchodonosor. Unde debet exponi: Dispersi sunt: id est dispergetur: vt sit ppheta. Vel mystice accipitur de spiritali hierusalem. i. de ecclesia: et de reuersione spiritali: que quotidie fit per penitentiam: et in fine reliquie israel saluabuntur: Esa. x. e. o Incensa: id est que incedetur. p Regem: no idola. q Audite ergo filij et pater loquitur ad tobiam et filios eius.

C Consummati sunt sermones tobie. Et postquam illuminatus est tobias: vixit annis quadraginta duobus: et vidit filios nepotum suorum. Complens itaque annis centum duobus: sepultus est honorifice in ninue. Quinquaginta natus et sex annorum: lumen oculorum amisit: sexagenarius vero recepit. Reliquum vero vite sue in gaudio fuit: et cum bono profectu timoris dei perrexit in pace. In hora autem mortis sue vocauit ad se tobiam filiu suu: et septem iuuenes filios ei: nepotes suos: dixitque eis: Prope erit interitus ninue: Non enim excidit verbum domini: et fratres nostri qui dissi sunt a terra israel: reuertentur ad eam. Omnis autem terra eius deserta replebitur: et domus dei que in ea incensa est: iterum reedificabitur: ibique reuertentur omnes timentes deum: et relinquent gentes idola sua: et venient in hierusalem: et inhabitabunt in ea: et gaudebunt in ea omnes reges terre: adorantes regem israel. Audite

C Consummati sunt sermones tobie. Et postquam illuminatus est tobias: vixit annis quadraginta duobus: et vidit filios nepotum suorum. Complens itaque annis centum duobus: sepultus est honorifice in ninue. Quinquaginta natus et sex annorum: lumen oculorum amisit: sexagenarius vero recepit. Reliquum vero vite sue in gaudio fuit: et cum bono profectu timoris dei perrexit in pace. In hora autem mortis sue vocauit ad se tobiam filiu suu: et septem iuuenes filios ei: nepotes suos: dixitque eis: Prope erit interitus ninue: Non enim excidit verbum domini: et fratres nostri qui dissi sunt a terra israel: reuertentur ad eam. Omnis autem terra eius deserta replebitur: et domus dei que in ea incensa est: iterum reedificabitur: ibique reuertentur omnes timentes deum: et relinquent gentes idola sua: et venient in hierusalem: et inhabitabunt in ea: et gaudebunt in ea omnes reges terre: adorantes regem israel. Audite

C Consummati sunt sermones tobie. Et postquam illuminatus est tobias: vixit annis quadraginta duobus: et vidit filios nepotum suorum. Complens itaque annis centum duobus: sepultus est honorifice in ninue. Quinquaginta natus et sex annorum: lumen oculorum amisit: sexagenarius vero recepit. Reliquum vero vite sue in gaudio fuit: et cum bono profectu timoris dei perrexit in pace. In hora autem mortis sue vocauit ad se tobiam filiu suu: et septem iuuenes filios ei: nepotes suos: dixitque eis: Prope erit interitus ninue: Non enim excidit verbum domini: et fratres nostri qui dissi sunt a terra israel: reuertentur ad eam. Omnis autem terra eius deserta replebitur: et domus dei que in ea incensa est: iterum reedificabitur: ibique reuertentur omnes timentes deum: et relinquent gentes idola sua: et venient in hierusalem: et inhabitabunt in ea: et gaudebunt in ea omnes reges terre: adorantes regem israel. Audite

C Consummati sunt sermones tobie. Et postquam illuminatus est tobias: vixit annis quadraginta duobus: et vidit filios nepotum suorum. Complens itaque annis centum duobus: sepultus est honorifice in ninue. Quinquaginta natus et sex annorum: lumen oculorum amisit: sexagenarius vero recepit. Reliquum vero vite sue in gaudio fuit: et cum bono profectu timoris dei perrexit in pace. In hora autem mortis sue vocauit ad se tobiam filiu suu: et septem iuuenes filios ei: nepotes suos: dixitque eis: Prope erit interitus ninue: Non enim excidit verbum domini: et fratres nostri qui dissi sunt a terra israel: reuertentur ad eam. Omnis autem terra eius deserta replebitur: et domus dei que in ea incensa est: iterum reedificabitur: ibique reuertentur omnes timentes deum: et relinquent gentes idola sua: et venient in hierusalem: et inhabitabunt in ea: et gaudebunt in ea omnes reges terre: adorantes regem israel. Audite

C Consummati sunt sermones tobie. Et postquam illuminatus est tobias: vixit annis quadraginta duobus: et vidit filios nepotum suorum. Complens itaque annis centum duobus: sepultus est honorifice in ninue. Quinquaginta natus et sex annorum: lumen oculorum amisit: sexagenarius vero recepit. Reliquum vero vite sue in gaudio fuit: et cum bono profectu timoris dei perrexit in pace. In hora autem mortis sue vocauit ad se tobiam filiu suu: et septem iuuenes filios ei: nepotes suos: dixitque eis: Prope erit interitus ninue: Non enim excidit verbum domini: et fratres nostri qui dissi sunt a terra israel: reuertentur ad eam. Omnis autem terra eius deserta replebitur: et domus dei que in ea incensa est: iterum reedificabitur: ibique reuertentur omnes timentes deum: et relinquent gentes idola sua: et venient in hierusalem: et inhabitabunt in ea: et gaudebunt in ea omnes reges terre: adorantes regem israel. Audite

C Consummati sunt sermones tobie. Et postquam illuminatus est tobias: vixit annis quadraginta duobus: et vidit filios nepotum suorum. Complens itaque annis centum duobus: sepultus est honorifice in ninue. Quinquaginta natus et sex annorum: lumen oculorum amisit: sexagenarius vero recepit. Reliquum vero vite sue in gaudio fuit: et cum bono profectu timoris dei perrexit in pace. In hora autem mortis sue vocauit ad se tobiam filiu suu: et septem iuuenes filios ei: nepotes suos: dixitque eis: Prope erit interitus ninue: Non enim excidit verbum domini: et fratres nostri qui dissi sunt a terra israel: reuertentur ad eam. Omnis autem terra eius deserta replebitur: et domus dei que in ea incensa est: iterum reedificabitur: ibique reuertentur omnes timentes deum: et relinquent gentes idola sua: et venient in hierusalem: et inhabitabunt in ea: et gaudebunt in ea omnes reges terre: adorantes regem israel. Audite

C Consummati sunt sermones tobie. Et postquam illuminatus est tobias: vixit annis quadraginta duobus: et vidit filios nepotum suorum. Complens itaque annis centum duobus: sepultus est honorifice in ninue. Quinquaginta natus et sex annorum: lumen oculorum amisit: sexagenarius vero recepit. Reliquum vero vite sue in gaudio fuit: et cum bono profectu timoris dei perrexit in pace. In hora autem mortis sue vocauit ad se tobiam filiu suu: et septem iuuenes filios ei: nepotes suos: dixitque eis: Prope erit interitus ninue: Non enim excidit verbum domini: et fratres nostri qui dissi sunt a terra israel: reuertentur ad eam. Omnis autem terra eius deserta replebitur: et domus dei que in ea incensa est: iterum reedificabitur: ibique reuertentur omnes timentes deum: et relinquent gentes idola sua: et venient in hierusalem: et inhabitabunt in ea: et gaudebunt in ea omnes reges terre: adorantes regem israel. Audite

C Consummati sunt sermones tobie. Et postquam illuminatus est tobias: vixit annis quadraginta duobus: et vidit filios nepotum suorum. Complens itaque annis centum duobus: sepultus est honorifice in ninue. Quinquaginta natus et sex annorum: lumen oculorum amisit: sexagenarius vero recepit. Reliquum vero vite sue in gaudio fuit: et cum bono profectu timoris dei perrexit in pace. In hora autem mortis sue vocauit ad se tobiam filiu suu: et septem iuuenes filios ei: nepotes suos: dixitque eis: Prope erit interitus ninue: Non enim excidit verbum domini: et fratres nostri qui dissi sunt a terra israel: reuertentur ad eam. Omnis autem terra eius deserta replebitur: et domus dei que in ea incensa est: iterum reedificabitur: ibique reuertentur omnes timentes deum: et relinquent gentes idola sua: et venient in hierusalem: et inhabitabunt in ea: et gaudebunt in ea omnes reges terre: adorantes regem israel. Audite

C Consummati sunt sermones tobie. Et postquam illuminatus est tobias: vixit annis quadraginta duobus: et vidit filios nepotum suorum. Complens itaque annis centum duobus: sepultus est honorifice in ninue. Quinquaginta natus et sex annorum: lumen oculorum amisit: sexagenarius vero recepit. Reliquum vero vite sue in gaudio fuit: et cum bono profectu timoris dei perrexit in pace. In hora autem mortis sue vocauit ad se tobiam filiu suu: et septem iuuenes filios ei: nepotes suos: dixitque eis: Prope erit interitus ninue: Non enim excidit verbum domini: et fratres nostri qui dissi sunt a terra israel: reuertentur ad eam. Omnis autem terra eius deserta replebitur: et domus dei que in ea incensa est: iterum reedificabitur: ibique reuertentur omnes timentes deum: et relinquent gentes idola sua: et venient in hierusalem: et inhabitabunt in ea: et gaudebunt in ea omnes reges terre: adorantes regem israel. Audite

ergo filij... Servite... et inquit... placata... stris mar... ficias... memor... decum i... nate r... Punc... nolite... cunq... vestra... pulch... sus ve... Tude... eius... est au... suq... ue cur... horum... ad loc... eos in... bona: r... Et ipse... et omne... raguel... duos q... filios s... plens... uem... gaudi... nes c... nis ge... vita /... none p... n essen... bus /... r terre... Explicat Postilla super lib...

Epitoma auctoris

Reuerendissimi patris domini Hugonis rē. Cardinalis / de historia libri Judith Epitoma

Quo cyro rege persarum / quidam medus / arphaxat nomine / in egbathanis ciuitate / me / dorum metropoli / surrexit: et repauit eaz / et mu / niuit inexpugnabilis: quasdam medie partes si / bi concilians: ita vt tandem toti medie imparet: Sed cambyfes cyri filius / que pater eius adhuc viuens / regem assyriorum constituerat / et nabuchodonosor noiauerat / duodecimo ano regni sui / arphaxat supauit i campo ragau: qui est inter euphraten et tigrim: Factusq; monarcha / super / biuit in tartu / vt expugnatis omnib; puincijs vsq; ad iudea / et destructis dijs earum / se solum deum faceret appellari ab omnibus quos holofernes / dux militie exercitus eius / pote / rat subiugare. Ad audientes filij isrl / timentes ne in hierusa / lem et sanctuario dei similia faceret: miserunt in terminis ter / re per quos poterat in hierusalem esse iter: et munerit angu / steria viaru: et humiliauerit se coras domino / ad exhortatio / ne eliachim sacerdotis filij iesu filij iofedech. Et nūciatum ē holoferni / q; filij israel se parissent ad resistendum: et itinera motium conclusissent: Qui vocauit duces moab et ammon: querens ab eis / quis esset hic populus. Cui dixit achior dux filioz ammon: Populo isti nemo resistere potest: cum pla / catus est deo suo. Ad quod verbum iratus holofernes / iussit eum duci in bethuliam / qua obsederat. Sed nuncij timentes fundibularios bethulie / ligauerunt achior ad arboris: Que soluerunt fundibularij: et statuerunt in bethulia in medio senio / rum: Quibus cu exposuisset rei causam / oclias princeps siue dux populi / recepit eum in domo sua. Deficiente autē popu lo bethulie pre siti: statuerunt sacerdotes: vt nisi infra quinq; dies habuissent succursum / redderent holoferni ciuitatem et se. Super q; Judith inspirata diuinitus / reprehendit eos: eo q; temptassent deum: cui terminu imposuissent misericordie eius: Que nocte egrediens ciuitatem / recepta est ab holo / ferne: que nocte caput holofernis amputauit: et secum re / tulit in ciuitate. Quo facto / fugit exercitus holofernis: et sic liberata ē ciuitas per iudith. Hanc historiam trāstulit hie / ro / nymus / ad petitionem paulē et eustochij / de chaldeo in lati / num. Hic liber inter historiales libros apud hebreos com / putatur: et inter apocrypha: vt Tobias: Ecclesiasticus: Sa / pientia: vt dicit Hiero. super Regi. vbi determinat tres or / dines canonis veteris testamenti apud hebreos. In primo ordine ponens qnq; libros moysi: quos vocat legem. In se / cundo octo libros scilicet Josue / Iudicum / Samueli / Sa / lachim / Esaiam / Hieremiam / Ezechielem / duodecim pphetas: Et hunc ordinem vocat pphetas. In tertio ordine po / nit nouē libros / Job / David / Parabolas / Ecclesiasten / Can / tica / Danielē / Paralipomenon / Esdrā / Ester: Et hūc ordi nē vocat agiographa. Omnes alios libros vocat apocrypha: Quoz triplex ē diuersitas / scilicet / cui auctor ignorat / s; pa / tet veritas: vt Judith: et tales recipit ecclesia. Vel cui auctor ignorat: et tales nō recipit ecclesia. Vel vtroq; modo: et neq; tales recipit ecclesia. Hiero. autem in prologo librum istū numerat inter agiographa. Sed dicendū q; Hiero. lar / ge sumit agiographa: vt in eis comprehendat primam spe / ciem apocryphoz: sicut dictū est in prologo super Tobias. Vel forte scriptoris vitio factū est hoc: qui scripsit agiogra / pha vbi deberet scribere apocrypha: Ita dic magister in hi / storijs. Premittit autē Hiero. prologum: in quo causam trāslationis et corruptas editiones: magis sensum ex sensu: q; verbum ex verbo sequens. Raban. so libz istū exposuit.

Explicit Epitoma in librum Judith.

Scrute ex amore: in timore filiali. b In veritate: nō simulate. c Inquire: pulcres alios. d Et factis: nō vt audieres audiat / vel vt sciat / tm: s; vt faciat / po / nus. Ps. Misericordia ei; i filios filioz / his q; fuat testamē / ti eius: et memores sūt mandatorz eius / ad faciendū ea. idest:

Si quis auditor est et nō factor / hic compa / ratur viro confide / ranti vultū natiuitat / suę in speculo: Cōsi / derauit enī se / et abijt: et statim oblitus est qualis fuerit. e

Placita sunt illi. Roma. xij. a. Refor / mamini i nouitate sen / sus vestri: vt probetis que sit voluntas dei bona: beneplacens et perfecta. Hona / quo ad incipientes: Pla / cens / quo ad proficiē / tes: Perfecta / quo ad perfectos. Item bo / na / in coniugatis: be / neplacens / in continē / tibus: perfecta / in vir / ginib;.

Et filijs vestris mandate: quia patres tenentur instruire filios. g Iusticias: quo ad seipos. h Elemo / synas: quo ad proxi / mos. Manere hic. Glo. In mūdo: qui transibit et concu / piscētia eius. j. Job. ij. c. Transibit / quo ad figuram / non qstū ad substantiā. j. Cor. vj. f. Preterit figu / ra huius mundi. k

Matrem vestraz. Hic patet q; pauci se pelierunt matrem su / am cū patre suo i vno sepulchro: quia pau / ci sūt q; dirigūt gres / sus suos vt exeant de ninie. Hesus / intentionē cordis.

Creatis hinc. Glo. Relinquatis ter / rena desideria. n

Iniquitas eius. Glo. Transgressio mā / datorum dei: que ip / sius orbis exterminatio est.

Factum est autem rē. Hucusq; locut; est senex tobias: Nunc agit auctor de reditu / iunioris tobie ad soceros suos / raguelez et annam: vbi et mor / tuus est. p

Tobias: minor. q Cunctis habitato / ribus. Eccl. xlv. a. Dilctus deo et hominibus rē. ij. Cor. vij. d. Prouidentes bona / non solum coram deo: sed etiam coram hominibus. r

Terre: viuētium. De qua Ps. Credo videre bona domini in terra viuētū rē. Matth. v. a. Beati mites: quoniam ipsi possidebunt terram.

Explicit Postilla super librum Tobie.

ergo filij mei / patrem vestrz: Scrute domino i veritate: et inquire / vt faciatis que placita sunt illi: et filijs ve / stris mandate: vt faciant iu / sticias et elemosynas / vt sint memores dei / et benedicant deum i omni tempore / in ve / ritate et in tota virtute sua. Nunc ergo filij audite me / et nolite manere hic: sed qua / cunq; die sepelieritis matrē vestram / circa me in vno se / pulchro / ex eo dirigite gres / sus vestros vt exeatis hinc. Credo enim quia iniquitas eius / sinez dabit ei. Factum est autem post obitum matrē suę: tobias abscessit ex ninie cum vxore sua et filijs et fi / liorum filijs: et reuersus est ad soceros suos: Inuenitq; eos incolumes / in senectute bona: et curam eorum gessit: Et ipse clausit oculos eoz: et omnē hereditatem domus raguelis ipse percepit: vi / ditq; quintam generationē / filios filiorum suoz. Et cō / pletis annis nonagita et no / uem / in timore domini: cum gaudio sepelierunt eum om / nes cognati eius. Et om / nis generatio eius / in bona vita / et in sancta conuersa / tione permansit: ita vt accep / ti essent tam deo q; homini / bus / et cunctis habitatorib; terre.

Explicit liber tobie.

Explicit Postilla super librum Tobie.